

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINA—JURISPRUDENȚA—LEGISLAȚIUNE—ECONOMIE POLITICĂ—FINANȚE—SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU Avocat. Fost Magistrat Pro- decanul Baroului de Ilfov	ALEX. CERBAN Profesor la Facultatea de Drept, București	IOSEF G. COHEN Avocat	GR. CONDURATU Fost Consilier la C. de Apel București, Avocat	N. JAC CONSTANTINESCU Președinte la Curtea de Apel din București
RÉNÉ DEMOGUE Profesor la Facultatea de Drept din Paris	V. DONGOROZ Confer. la Facult. de Drept din Buc. Avocat	CONSTANT IONESCU Avocat, al Statului. Doctor și Laurent în Drept Paris	ALFRED JUVARA Profesor Universitar Avocat	Dr. ȘT. LADAY Membru în Consiliul Legislativ
C. SIPSOM Profesor la Facultatea de Drept, București	C. STOEANOVICI Dr. în Drept din Paris Avocat	GR. TRANCU-IAȘI Fost Ministru al Muncii Avocat	P. VASILESCU Profesor Universitar Avocat	AL. VELESCU Dr. în drept din Buc Avocat
				ALBERT WAHL Profesor la Facultatea de Drept din Paris

Secretar de redacție: **E. C. DECUSARĂ**, Dr. în Drept din Paris. Directorul Statisticeii Judiciare.

Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LEVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris.

Membrii corespondenți pentru Polonia: **EMIL ST. RAPPAPORT**, Președinte la Curtea de Casație din Varșovia.

ABONAMENTUL	
Un an p. B-ci, Case com., Autorit.	1400 lei
„ Avocați	1000 „
„ Magistrați	800 „
6 luni prețul de sus pe jumătate	

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ
In lunile Iulie și August
Apare odată la două săptămâni
Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația
București Strada Artei No. 5
Lângă Palatul Justiției
TELEFON 13/29

SUMAR

— **LEGILE** cari au abrogat și anulat actele dela 4 Ianuarie 1926; **CUVÂNTAREA M. S. REGELUI CAROL AL II-lea** după depunerea jurământului în fața Adunării Naționale; **DISCURSUL D-LUI CICEO POP**, președintele Adunării și **PROCLAMAȚIA M. S. Regelui** către Români.

— **Legea accelerării**, Art. 57, de Trajan R. Scriban.

JURISPRUDENȚE:

— Curtea de Casație s. II: **Marin Christea Nenu**, recurs penal. (Despre mandatele de arestare. Confirmarea și reconfirmarea lor. Condițiuni cerute), cu o **Notă** de N. Jac Constantinescu, Președinte Curte Apel București.

— Curtea de Apel București s. III: **Maria și Nicolae I. Mănescu cu Nicolae Gr. Popescu**. (Apel făcut sub vechea lege a accelerării. Drept de modificare până la primul termen după legea din 1929. Vânzare de moșie. Preț. Stipulație în act că măsurătoarea se va face la un anumit termen, când se va lichida și prețul. Măsurătoare făcută posterior. Diferență de teren în minus. Acțiune. Respingere).

— Trib. Bălți s. I: **Mina zisă Mirla Vulih cu Israil Vulih**. (Divorț. Părăsirea domiciliului și injurii grave. Martor. Depoziție vagă. Contra probă. Tardivitate. Nedovedirea acțiunii. Respingere), cu o **Notă** de judecătorul Ciobanu.

— Curtea de Apel Constanța: **Olimpia Duma cu Ministerul Instrucțiunii**. (Contencios administrativ. Profesoară. Suspendare prin ordin ministerial. Acțiune. Revocarea suspendării. Condamnare numai la cheltueli de judecată).

— **Vocabulaire juridique**, *Recenzie* de Radu Dimiu.

A apărut:

CURS DE DREPT ȘI PROCEDURĂ PENALĂ de D-l **V. Dongoroz**, cuprinzând noțiuni asupra întregii materii a dreptului și proc. penale, cu aplicațiuni speciale la funcționarii publici.
In depozit la Librăria „Curierul Judiciar“ S. A. LEI 200

A apărut: în Editura *Curierului Judiciar*: **DREPT COMERCIAL COMPARAT**, vol. I, de **M. HACMAN**, Profesor de Drept comercial la Universitatea din Cernăuți.

Acest volum, format mare, având 840 pagini cuprinde: **Partea Generală**, — **Dreptul comerțantului fizic**, — **Dreptul obligațiunilor comerciale**. Prețul 500 lei

8 Iunie 1930

Curierul Judiciar neputând trece sub tăcere marele eveniment al suirei pe Tron a M. S. Regelui Carol al II-lea, care de bună seamă va influența în bine mersul legislațiunii și economiei țării, socotește că nu-l poate semnala mai bine decât înregistrând atât legile din 8 Iunie 1930, cari au abrogat și anulat actul de la 4 Ianuarie 1926, cât și cuvântarea M. S. Regelui după depunerea jurământului în fața Adunării Naționale, înflăcăratul discurs al D-lui Ștefan Ciceo-Pop, Președintele Adunării, precum și Proclamația M. S. Regelui către Români.

DECRETE

In numele Poporului Român, Consiliul de Miniștri, exercitând, în temeiul art. 81 din Constituțiune, puterile constituționale ale Regelui,

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE*)

PENTRU

ABROGAREA ART. 6 ȘI 7 DIN LEGEA PRIVITOARE LA ACTELE CIVILE ALE MEMBRILOR FAMILIEI DOMNITOARE

ART. 1. — Art. 6 și 7 din legea privitoare la actele civile ale Membrilor Familiei Domnitoare din 5 Ianuarie 1926, se abrogă.

ART. 2. — Legea promulgată prin înaltul decret regal No. 13 din 4 Ianuarie 1926, publicată în *Monitorul Oficial* No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care s'a primit renunțarea Alteței Sale Regale Principele Ca-

*) Votată de Senat și de Cameră la 8 Iunie 1930, promulgată și publicată în *Monitorul Oficial* No. 124 bis din 8 Iunie 1930.

rol la succesiunea Tronului și la toate drepturile, titlurile și prerogativele de care, în virtutea Constituției și a Statutelor Familiei Regale, se bucură ca Principe Moștenitor al României și ca Membru al Familiei Domnitoare, se anulează.

În numele Poporului Român, Consiliul de Miniștri, exercitând, în temeiul art. 81 din Constituțiune, puterile Constituționale ale Regelui,

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE*)

Art. unic. — Corpurile legiuitoare, întrunite într-o singură Adunare și constituite ca Reprezentațiune Națională, declară anulată:

Legea promulgată prin înalul decret regal No. 13, publicat în *Monitorul Oficial* No. 4 din 5 Ianuarie 1926, prin care s'a primit renunțarea Alteței Sale Regale Principelui Carol la succesiunea Tronului și la toate drepturile, titlurile și prerogativele de care, în virtutea Constituției și a Statutelor Regale, se bucură ca Principe Moștenitor al României și ca Membru al Familiei Domnitoare.

Declară, deasemenea, anulată legea promulgată prin înalul decret regal cu No. 14 din 4 Ianuarie 1926, prin care reprezentanța Națională primește Regența numită de Maiesatea Sa Regele Ferdinand I.

În consecință, pe temeiul art. 77 și 79 din Constituție, Reprezentațiunea Națională constată că succesiunea Tronului României se cuvine de drept Alteței Sale Regale Principelui Carol, coborător direct și legitim, în ordine de primogenitură bărbătească a Regelui Ferdinand I.

În numele Poporului Român, Consiliul de Miniștri, exercitând, în temeiul Constituțiunii, puterile constituționale ale Regelui,

Adunările legiuitoare au votat și adoptat, iar Noi sancționăm ce urmează:

LEGE*)

Art. unic. — Moștenitorul Tronului României ia și numele de MARE VOEVOD al ALBEI-IULIA.

CUVÂNTAREA M. S. REGELUI ÎN ȘEDINȚA ADUNĂRII NAȚIONALE INTRUNITE ÎN ZIUA DE 8 IUNIE 1930, CU OCAZIUNEA DEPUNERII JURAMÂNTULUI

*Domnilor Senatori,
Domnilor Deputați,*

Primirea atât de emoționantă ce Mi-o faceți, Mă mișcă atât de adânc, căci sunt fericit de a putea resimți prin glasul Domniilor-Voastre sentimentele acelor cari v'au trimis aci, și de a constată încă odată legătura sufletească ce M'a unit și Mă va uni în totdeauna cu poporul Meu.

Jurământul ce L-am depus astăzi în fața reprezentanților națiunii depășește zidurile acestui locaș istoric și pentru sufletul Meu devine un legământ sfânt între Mine-Rege și poporul Meu.

E un legământ luat în fața Celui Atotputernic de a fi părintele plin de grijă și de râvnă al fiilor săi.

Pribegia de mai bine de patru ani, departe de poporul în mijlocul căruia M'am născut și am fost crescut, a fost silită de unii, cari prin vorbele lor au îndurerat sufletul Marelui vostru Rege și Scumpul Meu Părinte și cari au avut de scop de a rupe legătura între Mine și Români.

Manifestația înălțătoare de azi dovedește vădit că aceste încercări nu și-au atins scopul și că iubirea ce am dus, neclintită în sufletul Meu, față de România, este răsplătită cu prisosință prin dragostea ce Mi-o arată națiunea prin reprezentanții ei.

Pășesc astăzi cu sufletul înălțat în mijlocul poporului Meu și cu o inimă în care s'a șters cea din urmă mahnire, chiar față de aceia cari au încercat prin acțiunea lor nechibzuită să rupă legătura indisolubilă între Mine și tot ce simte românește.

Urmând pilda din scriptură, zic: Nu vreau moartea celor ce au greșit, ci întoarcerea lor la matca din care nimeni n'ar fi trebuit să iasă.

Eu n'am venit să mă răzbun pe nimeni, ci cu inima caldă și iubitoare să strâng într'un mănunchiu pe toți acei cari au voința și puterea de a colabora pentru propășirea Patriei.

Adânc emoționat, gândul Meu se îndreaptă către acei cari înaintea Mea au depus aci acelaș jurământ și cari și-au închinat toată viața binelui țării căreia au fost sortiți s'o conducă. Umbrele Marilor Noștri Regi: Carol I și Ferdinand cel Loial, Mă însoțesc astăzi în mijlocul Domniilor-Voastre și sufletul Scumpului Meu Părinte se bucură de a-și vedea astăzi îndeplinită ultima Sa voință și cea mai fierbinte a Lui dorință.

Pilda ce Mi-o dau, prin nesfârșita Lor dragoste de Tară și apărare a intereselor ei, va fi pe deplin urmată de Mine.

Eu am crescut în mijlocul vostru, hrana Mea sufletească a fost hrana sufletului vostru, durerile voas-

*) Votată de Senat și de Cameră la 8 Iunie 1930, promulgată și publicată în *Monitorul Oficial* No. 124 bis din 8 Iunie 1930.

tre au fost durerile Mele, idealurile neamului Meu au fost idealurile Mele.

Nu pot — văzând aci în fața Mea întruniți reprezentanții Românilor dela Nistru pân' la Tisa, din Hotin pân' la Mare, din Boian la Vara Dornii, din Sătmăr până 'n Săcele și dela Turmu, 'n Dorohoi, să nu mă gândesc cu nespuse evlavie la acei opt sute de mii de morți și la acei luptători din Ardeal, Bucovina și Basarabia cari prin sângele lor au încheiat pentru totdeauna unirea Nației în granițele ei firești.

Moștenirea aceasta sfântă trebuie s'o păstrăm ca cel mai sfânt odor și, întărit încă mai mult de către aceste jertfe, sunt hotărât să mențin, fără șovăire, jurământul Meu de a păzi neatinsă integritatea teritoriului național.

Spre a duce la îndeplinire, fără piedică, această făgăduință, am nevoie, mai înainte de toate, de colaborarea fără preget a tuturor forțelor vii ale națiunii.

Fără unirea tuturor nu vom putea apare în fața celor ce ne pismuesc, ca o forță indisolubilă care, sprijinită pe o armată organizată după ultimele cerinți și care se va putea totdeauna bizui pe deplina Mea grijă, spre a pași definitiv la o muncă pașnică și harnică.

Greutățile, care unora li se par de neînălțurat, vor putea, fără nici o îndoială, să fie călcate în picioare de o Românie unită și hotărâtă. Nu vreau să pun la îndoială nici o clipă patriotismul acelor cari, prin poziția lor, au datoria de a lucra la progresul Țării. Și sunt convins că toți, fără deosebire de opinie politică, credință și obârșie, se vor întruni într'un mănunchiu în jurul Tronului, spre a conlucra cu toții împreună la așezarea Țării noastre pe temelii care să-i permită o dezvoltare și să-i asigure neclintit locul care-i sortit să ocupe în consorțiul lumii civilizate.

Vom trebui, conlucrând cu acei cu cari suntem legați și în sentimentele de prietenie cu toate popoarele, și mai ales vecinii noștri, să lucrăm la restabilirea urmelor care ni le-au mai lăsat marea învăl-mășeală mondială de acum patrusprezece ani.

Țara noastră este atât de bogată, are atâtea resurse naturale, încât nu putem, cu concursul tuturor, să nu îndreptăm cât mai repede starea economică și să redăm astfel mulțumirea materială locuitorilor cari de atâta vreme o așteaptă. Patrimoniul de bogății ale României este atât de mare, încât și pe terenul cultural vom trebui să ne luăm locul în lume, grație intelectualilor noștri ai căror reprezentanți, cei mai de seamă, se găsesc în mijlocul Domniilor-Voastre.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Mai am o bucurie pe care țin să v'o împărtășesc, bucuria cea mai mare, care în clipele aceste de reîn-toarcere Imi umple sufletul: este terminarea celui mai mare chin ce L-am avut de îndurat în anii Mei de pri-

begie; în sfârșit, Mi-am regăsit Scumpul Meu Fiu, pe care-L voi putea, cu toată iubirea, să-l cresc în sentimentele ce au ilustrat pe strămoșii Lui: dragostea nesfârșită de Țară.

Domnilor Senatori,

Domnilor Deputați,

Tiu încă să aduc mulțumirile mele iubiului Meu Frate și tovarășilor Săi din Regență, cari în acest răstimp au avut grijă de buna gospodărie a Țării.

Sfârșind cuvântul Meu, încă odată fac cel mai calduros apel ca toți să lucrăm împreună pentru bunul cel mai scump al nostru: Patria.

Români din patru unghiuri, uniți-vă în gânduri, uniți-vă în simțiri.

Inainte spre muncă.

DISCURSUL PREȘEDINTELUI CAMERII D-L ȘT. CICEO-POP

Maestate, depunând astăzi jurământul ca Rege, Corpurile legiuitoare vă prezintă omagiile și urările lor, în munca ce vă stă înainte, pe care o dorim prodigioasă, bogată și fericită pentru țară.

Maestate! de când ați călcat pe pământul României și atmosfera s'a schimbat (aplauze prelungite). (Voci așa este. Adunarea ovaționează furtunos, îndelung). Inimile tuturor vibrează cu toată căldura și cu toată recunoștința către Providența divină, că ne-a retrimis acasă, pe acel pe care atât de mult l'am așteptat (ovațiuni furtunoase, prelungite și îndelung repetate. Aclamații entusiaste).

Nu citesc salutul nostru, Maestate, fiindcă mi-ar fi fost imposibil să concep ceva care să poată fi și scris și spus și bine gândit. De aceea, am dat libertate sufletului meu să vorbească înaintea Majestății Voastre, nu numai ca luptător și ca președinte al acestei înalte Adunări, dar ca unul care simte cea mai mare satisfacție, atunci când poate să stea înaintea Maestății Voastre și să vă salute ca pe Regele tuturor românilor, în numele reprezentanților națiunii române adunați aci din toate unghiurile țării românești, din România visată de cei mai mari și cei mai buni fii ai neamului românesc (ovațiuni prelungite și îndelung repetate).

Maestate, să fiți asigurat de întreaga și neșovăitoarea noastră credință și de tot devotamentul nostru (ovațiuni entusiaste și mult prelungite).

Ce glas ar putea să redea, Maestate, această insufletire nemărginită, care se manifestă de 40 de ceasuri neîntrerupt? Pentru tot neamul românesc a fost într'adevăr cea mai înălțătoare satisfacție, că a văzut pe toții fii săi, uniți în gând și în suflet, cum n'au fost uniți nici odată. (Ovațiuni prelungite, entusiaste, strigăte de bravo!).

Intre zidurile catedralei din Blaj, la instalarea mitropolitului Vasile Suciul Maestate, acum un deceniu, când ați rostit cea mai memorabilă cuvântare, când ropotele de aplauze spărgeau aproape zidurile, v'am spus: „Maestate, aceste aplauze sunt erupțiunea suferințelor de veacuri, cari prin venirea Altei Tale la noi au dispărut ca prin minune pentru totdeauna”. (Ovațiuni prelungite și îndelung repetate). Și am pro-

rocit, Maestate, că vei fi un Rege mare, bun și iubitor de popor. Am credința, Maestate, că această profecie a mea se va împlini spre binele neamului întreg și al Dinastiei, fiindcă veniți astăzi în clipe în care ați fost mai dorit, când lumea așteaptă dela Maestatea Voastră mult și poate prea mult! Dar am ferma convingere și credința neclintită că Maestatea Voastră veți putea înlătura toate piedicile urmând calea pe care Părintele Vostru și Unchiul Vostru cel mare, v'au deschis-o (aplauze prelungite, ovațiuni).

Conștiința și demnitatea acestor Corpuri legiuitoare îmi impun, Maiestate, să arunc o privire și în trecut și să evoc memoria aceluia de numele căruia se leagă cele mai glorioase și mărețe evenimente al istoriei noastre. Să aducem o pioasă recunoștință marelui vostru părinte, care mult a suferit și cred că sufletul lui nobil astăzi tresaltă cu al nostru împreună, pentru că durerile lui s'au transformat astăzi într-o bucurie generală a națiunii românești. (Ovațiuni furtunoase și prelungite).

Calea pe care ați parcurs-o până la Tronul României a fost grea și spinoasă, dar vorba romană este „per aspera ad astra”; cine nu cunoaște ce este lupta și suferința, nu va putea fi nici odată Domnitor bun (Ovațiuni prelungite).

Ne închinăm memoriei Marelui Rege Ferdinand, care a fost nu numai cel mai viteaz soldat și cel mai loial aliat, dar și un suflet românesc, cum rar s'a putut vedea în viața noastră națională (aplauze furtunoase și îndelung repetate).

Gândul nostru de recunoștință se îndreaptă și către iubita Voastră Mamă, Majestatea Sa Regina Maria care are partea leului în împlinirea visului nostru milenar, datorită căruia noi toți suntem uniți, cum Ați bine voit să spuneți „în simțiri și în gândiri”. (Aplauze, ovațiuni repetate). Aducem prinosul recunoștinței noastre Majestății Sale Regina Maria și strigăm: Să trăiască. (Ovațiuni, strigăte de „să trăiască”, urale).

În lipsa Majestății Voastre ați fost înlocuit prin Regența, în fruntea căreia a stat fratele Majestății Voastre, această nobilă odraslă a Familiei Regale (aclamațiuni furtunoase, îndelung repetate; ovațiuni entuziaste; strigăte „să trăiască”), care, cu francheța lui bine cunoscută, a spus totdeauna adevărul. De aceea au putut să meargă treburile bine. Nimic nu este mai periculos în viața de Stat decât tănuirile și gândurile ascunse (aplauze, ovațiuni furtunoase îndelung repetate).

Un rege sau un regent nu poate iubi niciodată minciuna, ci numai sufletul curat. (Aplauze prelungite și îndelung repetate).

Majestate, ați avut un vrednic înlocuitor, Dumnezeu să ni-L țină mulți ani! (Strigăte de „trăiască”, aclamațiuni furtunoase, prelungite și îndelung repetate).

Capul suprem al Biserii Ortodoxe (strigăte de „trăiască”) aplauze prelungite și îndelung repetate, Adunarea ovaționează îndelung), Înalt prea sfințitul Patriarh al României, prin adâncea Sa înțelepciune, prin sufletul lui cel curat, prin vasta sa experiență, dar mai ales prin buna inspirațiune că a știut să pună totdeauna urechea la pulsul Națiunii, a simțit cum bate și a știut să croiască calea adevărată pe care trebuie să se urmeze pentru buna conducere și fericire a țării. (Ovațiuni prelungite și îndelung repetate). Cum i-am putea mulțumi pentru multele și marile lui sfaturi bune, cum i-am putea noi mulțumi nopțile nedormite, fiindcă Maiestate, de când v'ați depărtat grijile au fost foarte mari și liniștea sufletească ni-a fost foarte turburată. (Voci: așa este; aplauze prelungite și îndelung repetate).

În numele Corpurilor legiuitoare întrunite în Re-prezentanța Națională aduc omagiul nostru și fostului Înalt Regent Sărățeanu. (Aplauze prelungite și îndelung repetate, strigăte de „Trăiască”, urale și ovațiuni prelungite), juriconsultului din Înalta Regență, care cu toată destoinicia și cu toată abnegația și-a împlinit greaua sa sarcină de Regent. (Strigăte de „trăiască”; (aplauze prelungite și îndelung repetate; ovațiuni).

Maiestate, aduc omagiul de recunoștință și Acelui nobile ființe, care a fost ingerul păzitor al Fiului Majestății Voastre (ovațiuni entuziaste și furtunoase, aclamațiuni prelungite și îndelung repetate; strigăte repetate de „trăiască M. S. Regina Elena”, urale, Adunarea ovaționează îndelung), care ca o mamă numai cum mamele sfinte pot fi, ne-a îngrijit această odraslă scumpă și neprețuită chemată ca după Maiestate Voastră să ducă mai departe destinele Neamului Românesc, pe căi tot mai mărețe și mai glorioase. (Aplauze furtunoase, ovațiuni prelungite și strigăte de: „Trăiască M. S. Regina Elena”).

În numele d-v., domnilor senatori și domnilor deputați, în aceste momente atât de sfinte pentru noi li aduc omagiul de recunoștință și de admirație. (Aplauze furtunoase, ovațiuni entuziaste, prelungite).

Maiestate, după aceste momente de sărbătoare, de însuflețire unanimă și de mare bucurie, vor urma zilele de trudă și de muncă, Maiestate, în frunte veți sta, Maiestatea Voastră, pentru că sunteți și tânăr și Rege. (Aclamațiuni furtunoase și entuziaste, prelungite și îndelung repetate).

Cu drept cuvânt ați spus că Maiestatea Voastră nu are nevoie să lege de acum înainte legături noi cu acest popor. Maiestate, sunt acum 25 de ani când V'am văzut reprezentat pe un tablou în liceul din Turnu-Severin, copil mic, lângă gloriosul Vostru Tată, fiind scris dedesubt: „Acesta va fi Impăratul tuturor Românilor”. (Ovațiuni entuziaste, nesfârșite, aclamațiuni zgomotoase, urale furtunoase).

Și așa a trebuit să fie! (Aplauze furtunoase și îndelung repetate, Adunarea ovaționează îndelung).

Orice fel de cuvinte meșteșugite ar fi supărătoare și nu s'ar conveni să fie rostite de buzele mele. Când am sărbătorit Unirea și când cu toții am plâns, m'am simțit destul de tânăr să nu rostesc încă cuvintele: „Sloboade Doamene, pe robul tău!”. Astăzi însă zic: „Sloboade Doamne pe robul tău, că ochii mei au văzut împlinirea visului. (Adunarea, adânc emoționată, aclamă cu entuziasm; ovaționează frenetic mult timp, strigăte de: „Trăiască Maiestatea Sa Regele Carol al II-lea „Maiestatea Sa Regele a strâns cu efuziune mâna domnului președinte Șt. Cicio Pop, A. S. R. Principele Nicolae felicită călduros pe d. președinte Șt. Cicio Pop.

PROCLAMAȚIA REGELUI CAROL AL II-lea*)

Către Români,

Impins de marea Mea dragoste de Țară, am sosit în mijlocul Poporului Meu spre a fi, conform făgăduinții date, pavăza Fiului Meu și strajă Patriei.

*) Publicat în *Monitorul Oficial* No. 124 bis din 8 Iunie 1930.

Când acum mai bine de patru ani, mijloace pentru Mine neînțelese, au fost întrebuințate, față de Scumpul Meu Părinte și față de Mine, să Mă silească a Mă îndepărta de Țara mea iubită, nu am putut crede o clipă că o Domnie atât de glorioasă se va sfârși fulgerător.

Astăzi în mijlocul vostru am venit cu inima plină de dragoste pentru toți Românii și cu singurul gând de a strânge împrejurul Tronului pe toți fiii Patriei dornici de muncă și de adevăr.

În sufletul Meu nu a rămas nici o umbră de resentiment față de acei cari, în răstimpul pribegiei, au crezut că puteau prin vorbele lor să ștergă din inima aceluia Popor, în mijlocul căruia M'am născut și am crescut, legătura sufletească ce Ne-a unit.

În clipele grele prin care trece Țara, fac cel mai cald apel tuturor fiilor săi, la cea mai sinceră și desinteresată colaborare pentru desvoltarea forțelor ei vii.

Cer ca toți, fără deosebire de opinie politică, credință sau obârșie, să-Mi deie sprijinul lor cel mai larg pentru propășirea Țării prin cinste și demnitate.

CAROL

Publicând toate acestea Curierul Judiciar unește glasul său cu al tuturor bunilor români și urează M. S. Regelui Carol al II-lea, o domnie lungă și glorioasă.

Trăiască Regele Românilor, Carol al II-lea

„CURIERUL JUDICIAR“

LEGEA ACCELERARII

Art. 57

Textul art. 57 l. a. pe care eu îl văd foarte clar, dă loc la interpretări variate și discuțiuni largi, mergându-se până acolo că s'a cerut suprimarea lui de către unii, ca constituind o nenorocire, o pacoste pentru justițiabili.

El zice că or-ce cerere introductivă de instanță, ca și actele de procedură cărora li s'ar fi dat curs din eroare, sunt investite cu valabilitate legală dacă, la primul termen de înfățișare, se vor plăti restul taxelor de timbru.

O acțiune, un apel, o procedură trimisă de autoritate insuficient timbrată, se poate completa.

Nimic mai bun și mai drept.

E vorba atât de greșeala părții cât și de a funcționarului.

O singură condiție se cere: La primul termen!

Prin urmare, când prezinți instantei o acțiune, un apel or recurs insuficient timbrat, fie că se observă lipsa, fie că nu, există datoria înregistrării. Chiar dacă constatăi insuficiența, se poate pune termen de înfățișare, dată până la care partea are datoria completării.

Partea are dreptul să oblige instanța la fixarea ter-

menului, căci legea până aici îi dă răgaz să se conformeze textului suficient de categoric.

Chiar dacă nu completează timbrul la primul termen, are dreptul să ceară o amânare sub sancțiunea unei amenzi.

Deci, o cerere introductivă de instanță, în nici un caz nu poate fi declarată nulă, inexistentă, de cât numai după amânarea cerută de parte, tocmai în vederea completării timbrului.

Sau și înainte de această amânare, dacă partea n'o cere.

Dacă cererea a fost lăsată fără termen, nu e nici un motiv legal să fie declarată nulă, pentru că anularea nu poate fi pronunțată anterior unui termen de înfățișare și nici după, dacă partea cere o amânare pentru a îndeplini cerințele art. 57 l. ac.

Legea nu prevede atari drepturi conferite instanțelor de a se pronunța anterior termenului, asupra cererilor primite insuficient timbrate din eroarea magistratului or a părții.

Acțiunilor apelurilor și recursurilor netimbrate suficient, legea le acordă valabilitate or cât timp vor sta fără termen, pe care partea nu e obligată să-l pue imediat.

Singura sancțiune e perimarea prin neglijență, nu nulitatea pentru netimbrare, imposibilă de pronunțată anterior unui termen de înfățișare.

TRAIAN R. SCRIBAN

INALTA CURTE DE CASATIE SI JUSTITIE S. II.

Audiența dela 12 Martie 1930

Președenția D-Îni C. G. RATESCU, Președinte

Marin Cristea Nenu, recurs penal

Decizia No- 1220

Mandat de arestare. Confirmare și reconfirmare prin mai multe jurnale succesive. Incetarea ființării acelor jurnale odată termenul de o lună expirat. Existența mandatului numai în baza jurnalului ulterior. Apel contra unui jurnal de reconfirmare anterior ultimului jurnal. Inadmisibilitate. Recurs. Respingere. Art. 290 l. org. jud. și art 127 și 137 pr pen.

Jurnalul prin care tribunalul a hotărât confirmarea sau reconfirmarea mandatului de arestare rămas definitiv face ca să subsiste puterea mandatului timp de o lună, iar odată împlinit acest termen efectele mandatului încetează urmând ca, dacă se mai simte nevoie, tribunalul să statueze printr'un nou jurnal asupra menținerii lui și, în caz afirmativ, puterea mandatului va subsista în baza acestui din urmă jurnal.

Deci, când sunt mai multe jurnale de reconfirmare succesive, apelurile contra jurnalelor anterioare ultimului jurnal sunt inadmisibile, prevenitul fiind în drent să atace numai jurnalul ultim, fie pentru oportunitatea menținerii arestării, fie pentru viciile mandatului.

S'a luat în cercetare recursul introdus de Marin Cristea Nenu, împotriva deciziunii Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de Apel din București cu No. 106 din 1930.

În prezența recurentului, prin procuratorul său d. avocat P. Iliescu, care, după ce mai întâiu arată că apelurile declarate la Camera de acuzare, împotriva jurnalului de reconfirmare, sunt în termen, desvoltă a-

poi, numai partea finală a motivului de casare, relativă la tardiva reconfirmare, făcută de Tribunalul Ilfov secția II c. c. la 9 Octombrie 1929.

S'a ascultat d. Procuror General A. Căpățână atât în rechizițiunile sale asupra introducerii apelurilor în termen, cât și în fond, în concluziunile sale de casare.

Curtea,

Asupra recursului introdus de Marin Cristea Nenu, împotriva deciziei Camerei de punere sub acuzare de pe lângă Curtea de Apel din București cu No. 106 din 1930.

Văzând motivele de casare astfel formulate:

„Exces de putere și violarea art. 113 pr. pen. și 290 leg. org. jud.

„S'a emis mandatul de arestare din 8 August 1929, contra inculpatului, confirmat la 9 August 1929. Acest mandat trebuia reconfirmat la 8 Septembrie 1929, și așa mai departe din lună în lună. Cum ziua de 8 Septembrie era sârbătoare, reconfirmarea s'a făcut pe ziua de 9 Septembrie adică s'a prelungit cu o zi, în loc de a se scurtă reconfirmându-se în ajunul sârbătoarei dat fiind principiul că termenile sunt socotite în favoarea celui care beneficiază de ele.

„Pentru aceiași rațiuni, în materie de reconfirmare a unui mandat de arestare, reconfirmarea urmează să se facă nu a doua zi după sârbătoare, ci în ajunul ei, spre a nu se prelungi, termenul legal de o lună cu una sau mai multe zile, cât ar dură sârbătorile dela sfârșitul luni. Dacă s'ar admite totuși că în caz de sârbătoare termenul s'ar prelungi până a doua zi, conf. disp. din pr. civilă, reconfirmarea ulterioară trebuie să se facă în ziua corespunzătoare datei emiterii mandatului. Reconfirmarea pe luna Octombrie urmă deci să fie făcută în ziua de 8 Octombrie 1929, iar nu în ziua de 9 Octombrie, cum s'a făcut în fapt.

„Eroarea de a se calcula, data reconfirmării din ziua ultimei reconfirmări, prelungită din cauza sârbătoarei, iar nu din ziua emiterii mandatului, așa cum cere expres art. 290 l. o. j. comb. cu art. 113, pr. penală, face ca mandatul de arestare să fi devenit nul în mod automat la sfârșitul zilei de 8 Octombrie și orice altă reconfirmare ulterioară nu mai putea reinvia un act virtualmente inexistent. Argumentul că cea din urmă reconfirmare s'a făcut la 4 Ianuarie 1930, adică cu 4 zile înainte de ziua care ar fi corespuns cu ziua de 8 August, adică data emiterii mandatului și că prin această ultimă reconfirmare s'ar fi putut repara întârzierea unei reconfirmări anterioare trebuie înlăturată pentru aceiași rațiuni, neputându-se admite calculul global, al tuturor reconfirmărilor în bloc, pentru ca apoi totalul zilelor împărțit la luni să se considere ca satisfăcând exigențele legii care este de strictă interpretare mai ales în această materie.

„Apelul făcut de recurent contra reconfirmării vicioase din 9 Octombrie 1929, a fost introdus la camera de punere sub acuzare în timp util, adică înainte de comunicarea cerută de art. 127 și 137 pr. penală, instanța care era competentă să judece acest apel, de oarece instrucțiunea era încă în curs, în momentul când acest apel a fost introdus”.

Având în vedere că potrivit art. 290 din legea de organizare judecătorească mandatul de arestare emis de judecătorul de instrucție și confirmat de Tribunal trebuie să fie supus din nou, după o lună de la data emiterii lui, controlului acestei instanțe, care va decide motivat dacă încuvințează sau nu prelungirea detențiunii preventive și tot astfel se va urma din lună în lună până la darea ordonanței definitive iar potrivit art. 127 al. I. pr. penală, în contra hotărârei date asupra mandatelor de arestare Ministerul Public și pre-

venitul va putea face apel la Camera de acuzare după formele și în termenii prevăzuți la art. 137 aceiași procedură.

Având în vedere că principiul care se degajează în mod logic din textele citate este acela că jurnalul prin care Tribunalul a hotărât confirmarea sau reconfirmarea mandatului de arestare în caz când n'a fost atacat cu apel sau fiind atacat, apelul a fost respins de Camera de acuzare, face ca să subsiste puterea mandatului timp de o lună iar, odată împlinit acest termen, jurnalul încetează în efectele lui urmând că, dacă judecătorul de Instrucție nu și-a dat ordonanța definitivă sau n'a dispus liberarea prevenitului, tribunalul sesizat conform art. 290 l. o. j. să statueze din nou asupra menținerii mandatului și în caz afirmativ, puterea lui va subsista în baza acestui din urmă jurnal supus și acesta, căei de atac prevăzute de art. 127 pr. penală și tot astfel succesiv din lună în lună până la emiterea ordonanței definitive.

Având în vedere că în speță din decizia Camerei de acuzare atacată cu recurs se constată că mandatul de arestare No. 6159 emis de judele Instructor al Cab. II Tribunalul Ilfov a fost confirmat de tribunalul Ilfov la 9 August, reconfirmat la 8 Septembrie și așa mai departe până la 3 Februarie 1930, când s'a dat ultimul jurnal de reconfirmare, iar prevenitul la 3 și 7 Februarie a făcut 2 apeluri în contra primelor două jurnale din 9 Septembrie și 9 Octombrie 1929.

Având în vedere că, după cum s'a arătat mai sus, fiecare din aceste jurnale ca și cele, cari au intervenit ulterior până la ultimul jurnal de reconfirmare și în contra cărora prevenitul nu exercitase calea de atac prevăzută de art. 127 proc. penală, odată expirat termenul de o lună, pentru care, conform textelor citate, tribunalul fusese chemat să se rostească, încetau a avea ființă, mandatul nemai existând în virtutea acelor jurnale ci pe baza jurnalului ulterior, în speță cel din 4 Februarie 1930.

Că dar prevenitul era în drept să atace numai acest jurnal fie pentru oportunitatea menținerii arestării fie pentru viciile mandatului, ceace nefăcând apelurile declarate în contra jurnalelor anterioare acestuia sunt inadmisibile.

Că în atari condițiuni motivele de casare cu privire la valabilitatea mandatelor de arestare nu mai pot fi luate în discuțiune și în consecință soluțiunea dată de Camera de acuzare prin decizia atacată cu recursul de față și prin care s'au respins apelurile introduse de prevenit menținându-se pe considerațiune de drept mai sus arătate recursul urmează a fi respins ca neîntemeiat.

Pentru aceste motive Curtea, respinge ca neîntemeiat recursul, etc.

NOTA. — Judecătorul de instrucție îndeplinește atribuțiile sale ca organ de instrucțiune și ca organ de jurisdicție de instrucțiune adică un organ de deciziune în faza de instrucțiune. (*Le Poittevin*, Code d'instr. crim. p. 452).

În calitate de organ de jurisdicțiune, judecătorul decide asupra punerii în libertate provizorie, asupra competenței, asupra excepțiilor ce ar putea curmă mersul instrucțiunii, asupra urmăririi sau neurmăririi inculpatului, asupra calificării faptului, asupra faptelor justificative asupra cărora instanța penală este competentă.

Detențiunea preventivă este susceptibilă de a fi suspendată prin mijlocul unei ordonanțe de punere în libertate provizorie care poate fi cerută către judele instructor în orice stadiu al afacerii.

Punerea în libertate provizorie nu o poate face decât judele instructor, atât timp cât nu a pronunțat încă ordonanța definitivă. Odată ce a dat ordonanța definitivă, puterea sa în această privință este transferată jurisdicției de judecată. (*Dalloz*, Instr. crim.).

După darea ordonanței de trimitere înaintea tribunalului corecțional, această jurisdicție e singura competente a statua în primă instanță asupra unei cereri de punere în libertate provizorie. (Rec. des Somm. n. 6, 1929, p. 580, speța 2558).

În caz de trimitere înaintea jurisdicției corecționale, această instanță este competente a primi sau refuza cererea de punere în libertate provizorie. (*Dalloz*, Instr. crim.).

Camera de punere sub acuzare este competente a statua asupra cererii de punere în libertate provizorie, câtă vreme nu s'a desesizat prin decizie și chiar în caz de recurs contra deciziei de trimitere pe timpul instanței de casare.

După art. 131 pr. pen. în materie de delict prevenitul arestat continuă a rămâne arestat și după darea ordonanței definitive a judecătorului de instrucție. El stă arestat în baza legii, nu în baza ordonanței definitive care face un lux de cuvinte când se pronunță în senzul că menține arestarea. Opoziția făcută contra ordonanței definitive e inadmisibilă. El urmează să facă cerere de eliberare, nu opoziție la Cameră.

În materie de crimă judecătorul de instrucție are însă drept de a ordona arestarea conf. art. 120 pr. pen.

Potrivit art. 119 pr. pen. inculpatul lăsat odată liber din orice împrejurare nu poate fi din nou arestat decât dacă s'au descoperit indicii și sarcini noi. Simplul interogator fără dovezi noi, nu e suficient (Cas. II, 7 Dec. 1920).

Dacă mandatul de arestare a fost anulat pentru vicii de formă, sau pentru că a fost supus reconfirmării peste termen, se poate emite un alt mandat pentru aceleași fapte și aceeași motivare, căci art. 119 pr. pen. a prevăzut numai cazurile când se lansează un nou mandat pentru fapte noi sau pentru sustragere de la chemările ulterioare.

Când individul este dispărut, până la darea ordonanței judecătorul nu poate da decât un mandat de aducere iar prin ordonanța de trimitere poate da mandat de arestare în materie de crimă nu și în materie de delict.

În materie de delict, după unii, judecătorul de instrucție poate emite mandat de arestare contra învinutului dispărut până la darea ordonanței definitive. Dacă în momentul ordonanței definitive nu se află închis nu mai poate fi arestat și mandatul devine caduc. (*Tanoviceanu-Dongoroz*, IV, p. 732).

Când inculpatul mai înainte de darea ordonanței definitive a cerut judelei instructor liberarea provizorie pe cautiune și judele instructor i-a respins-o iar în aceeași zi a dat ordonanța definitivă, Camera este în drept a judeca apelul în contra ordonanței de respingerea cererii, căci art. 136 pr. pen. presupune că la darea ordonanței definitive mandatul de arestare era irevocabil și nesusceptibil de a mai fi înlăturat pe o cale legală. Când însă starea de arestare s'ar afla pusă în discuțiunea Camerei de acuzare pe calea apelului făcut anterior dării ordonanței definitive, deci în timpul când cauza se afla pendinte la instrucție, în asemenea caz, dreptul prevenitului de a ataca cu apel la cameră îi este acordat prin art. 137 al. 3 și Camera nu poate legalmente să refuze judecarea apelului și să constate că apelul este inoperant și fără interes. (Cas. II, dec. 7855 din 1929).

Conform art. 136 pr. pen. în materie criminală, în care a intervenit o ordonanță definitivă de urmărire, mandatul emis în cursul instrucțiunii în contra prevenitului conservă puterea sa executorie până ce se va statua de Camera de acuzare. Odată desesizat prin ordonanța definitivă, mandatul de arestare emis de judele instructor ne mai fiind supus controlului tribunalului, așa cum prevede art. 133 pr. pen., mandatul subzistă până când camera se va rosti conform art. 226, 227 pr. pen. și va decide dacă acuzatul trebuie să compară arestat înaintea juraților în care caz camera va ordona arestarea sau dacă va urma să fie judecat în stare de libertate.

În contra hotărârilor date asupra mandatelor de arestare și libertății provizorii, procurorul și inculpatul au dreptul de a face apel conform art. 127 pr. pen. combinat cu 137 pr. pen.

În cazul când judecătorul de instrucție lasă în libertate pe un inculpat, numai instanța superioară de instrucțiune poate fi chemată a aprecia motivele de nemulțumire, iar nu tribunalul. (B. Cas. 67 din 909).

Ordonanțele judecătorilor de instrucțiune relative la arestare sau punere în libertate provizorie sunt susceptibile a fi atacate cu opoziție la Cameră, conform art. 127 și 137 pr. pen. ca și ordonanțele de urmărire sau de neurmărire, principiul celor două grade de jurisdicțiune fiind prevăzut de lege și în materie de arestare.

În contra ordonanțelor judelei de instrucțiune mai are drept de opoziție după unii și procurorul general, deși art. 127 pr. pen. nu vorbește anume de procurorul general, dar art. 137 pr. pen. nu distinge și dă dreptul procurorului general a face opoziție într'un termen mai lung și independent de procurorul tribunalului.

Pe lângă reconfirmările lunare și opoziția la cameră, art. 94 pr. pen. mai prevede procedura opoziției la tribunal.

Aceste opoziții sunt supuse apelului la Cameră conform art. 127 și 137 pr. pen. căci opoziția la camera de consiliu a tribunalului prevăzută de art. 94

pr. pen. nu constituie o cale de apel ca primă instanță ci înseamnă sesizarea directă a tribunalului, expresiunea opozițiune din art. 94 pr. pen. neavând înțeles de cale de reformare. (Cas. II dec. 1913 din 925).

Partea civilă are drept de opoziție în materie de arestare preventivă? Chestiunea e controversată. Profesorul Tanoviceanu a variat. (*Curierul Judiciar*, n. 69 din 1925; *Tanoviceanu-Dongoroz*, IV, p. 773)

Înalta Curte asemenea a variat, statuând, în cele din urmă că partea civilă poate ataca cu apel ordonanța de punere în libertate a prevenitului. (Cas. II, *Dreptul* p. 133, anul 1921).

Prin art. 127 legea libertății individuale se dă dreptul procurorului și inculpatului a face apel la cameră în contra hotărârii date asupra mandatelor de arestare și în materie de liberare provizorie, după formele și în termenii prevăzuți de art. 137 pr. pen.

Prin art. 137 pr. pen. se prevede numai termenul în care poate fi atacată hotărârea fără însă a se arăta și forma în care are a fi făcută opozițiunea sau apelul, caz în care urmează a se aplica dreptul comun în materie de apel.

În dreptul comun art. 198 pr. pen. prevede sub pedeapsă de nulitate, că apelul trebuie să fie declarat la greșita instanței a cărei hotărâre se atacă. Apelul declarat de procuror direct la cameră iar nu la greșita Tribunalului, e neregulat și urmează a fi respins ca atare. (Camera de acuzare București, 890. 20 Nov. 1929).

În lipsa unei dispozițiuni speciale în art. 137 pr. pen. cu privire la forma în care trebuie a fi făcută opoziția urmează a se aplica dreptul comun, în materie de apel, care prin art. 198 pr. pen. prevede, sub pedeapsă de nulitate, că apelul trebuie să fie declarat la greșita instanței a cărei hotărâre se atacă.

Apelurile se adresează deci către Cameră, cele contra jurnalelor tribunalului depunându-se la greșita instanței iar cele îndreptate contra ordonanțelor de liberare depunându-se la greșita cabinetului de instrucțiune (art. 198 pr. pen.).

Camera în materie corecțională. Dreptul ei de arestare în materie de delict

Se face distincție între crimă și delict, în ce privește arestarea la instrucție și la Cameră ca instanță de apel.

După art. 224 pr. pen. dacă Camera nu descoperă urmă de delict sau nu sunt suficiente indicii de culpabilitate va ordona liberarea prevenitului.

Dacă Camera găsește că faptul prevenitului este delict, ea pronunță darea în judecată.

În ce privește arestarea, ea nu este obligată a ordona neapărat arestarea astfel cum este obligată a se conforma art. 127 pr. pen. în caz de crimă și nici a ordona eliberarea cum este obligată s'o facă în materie de contravențiune. Ea îl va menține sau nu în stare de arest, după cum la instrucție a fost sau nu arestat.

În materie de delict, conform art. 225 camera este obligată a pronunța numai darea sa în judecata tribunalului competente. În ce privește arestarea, nici un text de lege nu dă drept Camerii a ordona arestarea inculpatului ce a fost eliberat de judecătorul de instrucție. Din aliniatul final al art. 234 pr. pen. reiese că numai în cazul când prevenitul a fost arestat, el va rămâne în închisoare până la a sa judecare. Dacă prevenitul este liber camera nu este competente a ordona arestarea lui. (Art. 234 pr. pen.; Cas. II, 145. 1888, *Dreptul* no. 39. 1900).

În ce privește pe toți ceilalți inculpați — zice Camera de acuzare din București în cauza unor acuzați dispăruți în tot cursul instrucțiunii rămași în stare de libertate, adică nu s'a ordonat arestarea lor — faptele de cari ei sunt învinuiți, fiind de natură corecțională, potrivit prescripțiilor art. 234 pr. pen., Camera câtă a se conforma dispozițiilor art. 225 proc. pen., de a pronunța numai darea lor în judecată și în acest caz, dacă inculpatul a fost arestat și delictul poate atrage pedeapsa închisoarei, el va rămâne la închisoare până la a sa judecare, de unde rezultă că în cazul când în contra sa nu s'a luat vre-o asemenea măsură, ca în speță, Camera nu este competente a ordona arestarea unor asemenea inculpați, ei putând fi judecați în lipsă, conform art. 483 al. II pr. pen., când nu se vor înfățișa la chemările ce li se vor face. (Camera din București, dec. 908. 1929).

Dacă prevenitul în materie de delict, este liber, fie din cauză că fiind prezent judecătorul n'a găsit cazul de a-l aresta, fie că fiind dispărut, totuși judecătorul nu l-a arestat, camera cu ocazia trimiterii în judecata juraților, ca conex cu crima, nu poate ordona arestarea (art. 225, 234 pr. pen.). Din nici un text de lege nu rezultă că camera în caz de a găsi că faptul e de natură corecțională, ar avea dreptul de a da ordonanța de arestare contra inculpatului care a fost lăsat liber de judele instructor, (art. 120 pr. pen.). Numai dacă prevenitul a fost arestat la instrucție el va rămâne în închisoare, zice art. 234 al. ult.

În materie de delict camera nu e instanța de instrucție ci menține o stare de fapt dela instrucție.

Liberare de drept

În caz când maximum pedepsei delictului imputat, nu va trece peste 6 luni, prevenitul este în drept a obține libertatea provizorie cu cautiune îndată ce tribunalul a confirmat mandatul, (art. 114 pr. pen.).

Prin excepție nu pot profita de eliberare acei arestați pentru vagabondaj, acei ce nu au domiciliul cunoscut sau acei cari au fugit sau încercat să fugă și acei cari au mai fost condamnați la închisoare de cel puțin un an, (art. 115 pr. pen.).

După art. 225 pr. pen. dacă camera socotește că faptul prevenitului este de natură polițienească, ea pronunță darea sa în judecată, și va fi eliberat de la închisoare.

Legea monopolului. Poprire provizorie

După dispozițiile art. 63 al. I l. monopol. Statului, publicată în M. Oficial no. 185. 1929, contravenienții care nu pot justifica că au domiciliu stabil și că sunt solvabili pentru a achita amenda, vor fi popriți provizoriu de agenții poliției judiciare solicitați în acest scop de agenții constatatori și înaintați parchetului local, iar prin art. 64 se prevede că procurorul apreciind asupra împrejurărilor, poate menține sau suprima starea de poprire și în cazul când o va menține, ea se va transforma într'un arest preventiv, până ce tribunalul, sesizat de urgență, se va pronunța asupra menținerii sau nu, a stării de arest.

Hotărârea tribunalului de menținerea arestării în materia art. 64 l. monopol. este definitivă și nesusceptibilă de apel, întrucât prin această lege specială nu se prevede că o asemenea hotărâre e supusă vreunei căi de atac, iar camera e instanța de apel numai în materie de instrucție.

Lipsă de elemente. Mandat de arestare

Chestiunea de a se ști dacă faptul imputat constituie sau nu o infracțiune și ar putea servi de bază unui mandat de arestare, nu poate fi soluționată de Inalta Curte, întrucât soluționarea ei depinde de aprecieri de fapt cari nu-i aparțin.

Curtea nu poate în ipoteza existenței unei infracțiuni să aprecieze dacă e necesară emiterea unui mandat, pe alte considerațiuni.

În aceste împrejurări deciziunea Camerei care a confirmat mandatul de arestare în vederea unui fapt care nu poate constitui în drept infracțiunea în vederea căreia a fost emis, urmează a fi casată fără trimitere. (Cas. II, 2455. 1927).

Atunci când infracțiunea imputată unui inculpat este pedepsită cu o pedeapsă minimum de trei luni, și când, prin urmare, se poate emite un mandat de arestare în contra lui, deținerea inculpatului în cursul urmăririi, constituie o chestiune de apreciere a instanței de instrucție și scapă cenzurii Curții de Casație, cu condițiunea, însă ca în cazul când se menține arestarea, instanța de instrucție să motiveze în hotărârea sa, că pe lângă gravitatea faptului imputabil prevenitului, reținerea lui în stare de detențiune preventivă, este indispensabilă instrucțiunii cauzei, sau este reclamată de un interes al siguranței publice, motivare care, în speță, există, deoarece prin decizia sa, Camera de punere sub acuzare arată că gravitatea faptului, circumstanțele și necesitatea de a completa și adună probele de vinovăție, cer, în interesul instrucțiunii și al siguranței publice, ca recurenții să rămână încă în stare de detențiune preventivă.

Sustinerea recurenților, că faptul imputat lor nu constituie o infracțiune la legea penală și că nu sunt întrunite elementele prevăzute de art. 81 combinat cu art. 79, alin. II codul penal, este neîntemeiată, deoarece, pe deoparte, instrucțiunea afacerii nefiind terminată, nu sunt încă adunate toate dovezile de cul-

pabilitate, iar pe de altă parte, preveniții nu pot, cu ocaziunea unei cereri de liberare provizorie, să pună în discuțiune și să pretindă că faptul ce li se impută nu constituie o infracțiune la legea penală, sau că i s'a dat o calificare greșită. Este suficient pentru o detențiune preventivă, în condițiunile prescrise de art. 93 proc. penală, că faptul astfel cum este imputat prevenitului să intre în prevederile textului din legea penală, în baza căruia s'a deschis acțiunea publică.

În speță, Camera de punere sub acuzare motivând, în decizia sa, că se impută preveniților că prin mijloace violente, înarmându-se și voind a înarmă și pe alți locuitori, au voit să ațâțe război civil, ridicând pe locuitori unii contra altora, iar că unul din preveniți, prin sfaturile și autoritatea sa, a îndemnat pe ceilalți preveniți să conducă complotul imputat lor, — faptul astfel pus în sarcina preveniților intră în prevederile art. 81 combinat cu art. 79, alin. II codul penal. (Cas. II, deciziunea penală no. 2430 din 30 Noembrie 1923).

Reconfirmare

Conform art. 97 și 113 pr. pen. mandatul trebuie confirmat și reconfirmat de tribunal. Un mandat de arestare neconfirmat în termen își pierde orice efect și inculpatul nu poate fi arestat decât pe baza unui nou mandat emis cu formalitățile legale și care va trebui iarăși supus confirmării tribunalului. (Cas. II, 1530, 1923, *Curierul Judiciar*, 1923, p. 601).

După art. 97 și 113 pr. pen. actualmente modificat prin art. 229 leg. org. jud. prevenitul este de drept liber dacă Tribunalul nu decide motivat menținerea arestării în termen de o lună dela data mandatului de arestare.

Forța majoră dedusă din împrejurarea că dosarul cauzei a fost reținut la Cameră este un simplu pretext, întrucât tribunalul trebuia să aprecieze menținerea mandatului pe temeiul raportului judeului instructor, pe apărarea detinutului și pe concluziile ministerului public, întrucât dosarul lipsește.

Trecând mai mult de o lună, fără ca mandatul de arestare să fie reconfirmat își pierde puterea lui legală, arestatul trebuind să fie pus în libertate imediat după expirarea termenului înăuntrul căruia tribunalul trebuia să-l confirme. (Cas. II, dec. 1719 din 7 Dec. 1920).

Cum se calculează termenul de o lună prevăzut de art. 113 pr. pen. și 290 leg. org. jud. ?

După unii termenul de o lună pentru reconfirmare se socotește pe durata de 30 zile conform art. 33 c. pen. care indică calculul termenilor substanțiali, prin termeni substanțiali înțelegându-se termenii cari servă ca garanție ai unui drept. (*Tanoviceanu-Dongoroz*, IV, pag. 734).

Jurisprudența Inaltei Curți este în senzul că termenul se socotește conform art. 729 pr. civ. iar nu conform art. 33 c. pen.

De când curge termenul de apel contra jurnalelor

de confirmare sau reconfirmare? După unii el ar curge dela pronunțare iar nu dela comunicare. (A se vede *Curierul Judiciar* 7 din 1930 cu studiul d-lui Vintilă Dongoroz).

Puterea mandatului, zice Inalta Curte prin decizia ce adnotăm, subzistă timp de o lună încetând puterea mandatului, odată împlinit termenul de o lună. Jurnalele anterioare neapelate încetează a avea ființă, mandatul ne mai existând în virtutea lor ci pe baza jurnalului de reconfirmare ulterior.

Mandatul de arestare poate avea însă vicii intrinseci, precum nemotivarea, și extrinseci ca lipsa de reconfirmare la termen.

Reconfirmarea și nulitățile intrinseci formează un tot indivizibil. Indiferent de data jurnalului atacat, chestiunea de a se ști dacă prevenitul este bine sau nu deținut, credem că poate fi propusă și cu ocazia atacării ultimului jurnal.

Reconfirmările ulterioare sunt un inel în lanțul de reconfirmări anterioare, iar dacă una din reconfirmările anterioare e nulă, mandatul își pierde de drept forța lui legală.

Principiul este că „quod ab initio nullum est, nullum producit effectus, și nulitățile în materie de arestare sunt esențialmente de ordine publică, putând fi ridicate oricând și chiar din oficiu.

Principiul că odată desesizată de afacere, camera nu mai este competente a se pronunță în apel. nu este atât de absolut câtă vreme prin art. 120 pr. pen. i se dă dreptul ca după ce afacerea a fost trimisă la instanța de fond, tot camera poate ordona rearestarea.

Nulitățile absolute pot fi invocate în orice stare a procesului chiar pentru prima oară înaintea Curții de Casație.

Ceea ce interesează pe deținut este că prin efectul mandatului de arestare rău confirmat, el se găsește deținut în prevenție, fiind indiferent că jurnalul atacat este cel anterior sau cel posterior. Inalta Curte prin decizia de mai sus, fără a examina chestiunea în fond, s'a mărginit a respinge recursul pe un motiv de formă.

N. JAC. CONSTANTINESCU

Președinte la Curtea de Apel din București

CURTEA DE APEL DIN BUCUREȘTI S. III

Audiența din 28 Septembrie 1929

Președinția D-ului AUREL BOGDAN, Consilier

Maria și Nicolae I. Mănescu cu Nicolae Gr. Popescu

Decizia civilă No. 493

Legea accelerării judecăților. Apel făcut sub vechea lege din 1925. Drept de modificare până la primul termen fixat după punerea în aplicare a legii din 1929. Art. 10, 11, 37 și 61 din noua lege din 1929.

Vânzare. Moșie. Preț. Stipulație în act ca măsurătoarea să se facă până la un anumit termen când se va face lichidarea definitivă a prețului. Măsurătoare făcută posterior termenului. Diferență de teren în mi-

nus. Acțiune. Respingere. Apel. Expertiză. Nedepunerea onorariului expertului în termen. Decădere. Proba cu martori. Inadmisibilitate. Convenția părților.

1. Potrivit art. 61 din legea accelerării din 1929, apelul dedus în judecată sub vechea lege din 1925 va putea fi modificat, însă modificarea făcută, spre a nu da naștere la amânări, să fie depusă înainte de primul termen de judecată fixat după punerea în aplicare a legii din 1929, altfel partea decade din dreptul de a mai depune alte motive.

2. Când un act de vânzare a unei moșii prevede clauza că lichidarea definitivă a prețului se va face după verificarea măsurătorii moșiei, verificare care a fost fixată într'un anumit termen dar care s'a executat ulterior, prețul nu mai poate fi modificat, suprafața moșiei socotindu-se cea prevăzută în act.

3. Potrivit art. 19 din legea accelerării, partea care nu depune onorariul expertului în termen de cinci zile dela admitere, decade din dreptul de a uza de proba expertizei.

4. Proba cu martori cerută spre a dovedi întinderea unei moșii, când partea a decăzut din proba expertizei, este inadmisibilă, neputându-se trece peste convenția părților.

5. Când convenția părților determină cum se va răspunde de evicțiune într'o vânzare și cum se va proceda în cazul când se va găsi un plus sau un minus din întinderea unei moșii, art. 1327 și urm. c. civ. nu se pot aplica.

Curtea,

Având în vedere că apelanții prin petițiunea ce au prezentat azi în instanță au susținut că uzând de dispozițiunile art. 61 din noua lege a accelerării judecăților intrată în vigoare la 1 Septembrie a. c. pe baza cărora părțile pot pentru procesele în curs, modifica sau complectă apelurile lor, potrivit art. 37 din aceeași lege, până la primul termen fixat după punerea în aplicare a acelei legi, a declarat că pentru motivele anume descrise în acea petițiune, își completează apelul în sensul că înțeleg a se servi în dovedirea lui și deci și a acțiunii de reducerea prețului, de cartea hotărniciei moșiei Bițuia Pământeni județul Ilfov depusă la dosar.

Având în vedere că intimații au cerut ca apelanții să fie considerați decăzuți din dreptul de a se servi de noi motive de apel, din momentul ce nu le-a depus înainte de termenul sorocit pentru judecată.

Având în vedere însă că în ce privește acțiunile și apelnoua lege a accelerării judecărei proceselor, intrată în vigoare la 1 Sept. a. c., s'a recunoscut pentru acțiunile sau apelurile introduse sub imperiul actualei legi, dreptul de a și le modifica, dar s'a fixat în același timp și termenile înlăuntrul cărora urmează să se îndeplinească acele formalități și anume ca până cel mai târziu prima zi de înfățișare.

Având în vedere însă că în ce privește acțiunile și apelurile făcute sub vechea lege a accelerării, legiuitorul a introdus o măsură tranzitorie, căci prin art. 61 a stabilit că, pentru procesele ce se vor găsi în curs de judecată în momentul promulgării legii, părțile vor putea modifica acțiunile, întâmpinările sau apelurile lor, potrivit art. 10, 11 și 37 din lege, până la primul termen fixat după punerea în aplicare a legii.

Că deci rezultă ca atari formalități trebuie efectuate înainte de termenul sorocit pentru judecată deoarece legiuitorul a voit ca această facultate acordată să nu dea naștere la amânări.

Având în vedere că în speță, apelul dedus în judecată fiind introdus sub imperiul vechei legi a accelerării, apelanții erau obligați ca modificările ce au de făcut apelului lor să

le depună înainte de termenul de judecată fixat pentru azi.

Pentru aceste motive,

Dispune:

Consideră pe apelanții decăzuți din dreptul de a mai depune alte motive de apel.

În urmă d-l avocat Dendrinu, procuratorul apelanților a dezvoltat motivele de apel în sensul rezumatelor de concluziuni scrise depuse la dosar cu ocazia desbaterilor procesului, cari au avut loc la precedentele înfățișări a conchis în principal la admiterea apelului și în consecință admiterea acțiunii în reducerea prețului moșiei cumpărate dela intimați în raport cu suprafața găsită lipsă la măsurătoare; că însă d-l avocat susține, întrucât Curtea înainte de punerea în aplicare a noiei legi pentru accelerarea judecăților a declarat decăzuți pe apelanți din proba expertizei ce li se încuviințase, a susținut că ceea ce se poate stabili cu o expertiză, se poate dovedi cu martori, și anume cu proprietarii vecini ai moșiei, cerând în acest scop admiterea unei atari probe.

D-l avocat Gălășescu, din partea intimaților, a combătut motivele de apel invocate de apelanți, susținând în sensul notelor scrise, depuse la precedentele înfățișări și a conchis la respingerea apelului cu cheltueli de judecată, iar proba cu martori cerută azi de apelanți, nu este admisibilă față de situațiunea în care procesul se prezintă, căci ar însemna să se treacă peste convențiunea părților și s'ar violă în același timp și dispozițiunile art. 14 din legea accelerărilor.

Curtea,

Asupra apelului făcut de Maria I. Mănescu și Nicolae I. Mănescu în contra sentinței civile cu No. 251 din 927 a Trib. Ilfov secț. IV prin care li s'a respins acțiunea ce au intentat împotriva intimaților: Nicolae Gr. Popescu și Ștefan Gr. Popescu și i-a obligat să plătească acestora două mii lei cheltueli de judecată.

Având în vedere susținerile părților și actele dela dosar, din care rezultă că faptele în acest proces stau astfel:

„La 10 Ianuarie 1925, prin actul autentificat de Trib. Ilfov secția de Notariat, sub No. 642 și transcris la No. 307 din 1925 intimații: Nicolae Gr. Popescu și Ștefan Gr. Popescu au vândut apelanților Maria I. Mănescu și Nicolae I. Mănescu o întindere de circa 127 hectare pe prețul de 100.000 lei formând lotul II și parte din lotul III din moșia Bițuia Pământeni, comuna Chiroiu-Roșiori, județul Ilfov. Prin acest act de vânzare-cumpărare, părțile au stipulat la art. 10 că se va proceda la măsurătoarea moșiei vândute, cel mai târziu până la 1 August 1925, când se va face lichidarea definitivă a prețului pe baza raportului de măsurătoare întocmit de un inginer desemnat de părți, care vor fi citate la efectuarea lucrării prin scrisori recomandate și s'a precizat că dacă la verificarea întinderilor indicate prin act se va constata diferența în plus sau în minus, prețul se va mări sau scădea în proporție, socotindu-se fiecare hectar pe valoarea de lei 31.000.

După expirarea termenului de 1 August 1925, apelanții printr'un domn inginer Achil Miscovici ales de dânșii, au făcut măsurătoarea zisei moșii și pe motiv că cu ocazia acelei măsurători s'ar fi găsit o diferență în minus a terenul arabil și anume de: 13 hectare 172 m. p., la 25 Mai 1926 au chemat în judecată pe intimați; și au cerut în baza art. 10 din contractul de vânzare-cumpărare și a dispozițiunilor art. 1327 cod. civil, să se constate judecătorește existența acelei diferențe de întindere, între cea arătată în act și cea găsită la verificarea suprafeței, și că deci, prețul total al vânzării, urmează a fi scăzut dela acela de 4.100.000 lei, la acel de 3.697.000 lei.

Această acțiune, tribunalul a respins-o prin sentința apelată, pe motiv că măsurătoarea pe teren, nu s'a făcut până la data de 1 August 1925, conform convențiunei dintre părți, față de care o nouă măsurătoare nu mai poate fi admisă, respingând facerea unei expertize ce se ceruse și că deci — tri-

bunalul motivează — rămâne bună și definitivă întinderea moșiei așa cum a fost stabilită prin menționatul act, cu atât mai mult cu cât prețul vânzării a fost socotit global și nu pe hectar.

În contra acestei sentințe, reclamanții au făcut apelul de față și înaintea Curții au cerut din nou efectuarea unei expertize în scopul arătat, cerere pe care Curtea prin jurnalul No. 6625 din 1928 a admis-o, dar, prin jurnalul cu No. 3593 din 14 Mai a. e., i-au considerat decăzuți din această probă a expertizei, pe motiv că nu s'a conformat dispozițiunilor art. 19 din legea accelerării, de a plăti în termen de cinci zile de la admitere citațiile și a depune onorariul pentru expert.

Având în vedere că astăzi în instanță apelanții și-au dezvoltat din nou motivele de apel susținând că, întrucât Curtea înainte de punerea în aplicare a noiei legi pentru accelerarea judecăților, i-au declarat decăzuți din proba expertizei ce li se admisesse, poate dovedi cu martori ceea ce să stabilească cu expertiză, și au cerut să li se admită proba cu martori.

Având în vedere însă că situațiunea în care procesul se prezintă, proba cu martori cerută de apelanți nu e admisibilă, deoarece dacă s'ar admite o atare probă ar însemna să se treacă peste convențiunea părților și apoi stabilirea unei moșii nu cu martori se poate face, ci numai printr'un singur expert, expertiză care după cum s'a arătat și s'a admis, dar din nediligența apelanților, au fost considerați decăzuți dintr'o asemenea probă, așa încât astăzi procesul are a fi judecat numai pe actele și probele administrate.

Având în vedere că motivul invocat de apelanți, cum că s'ar găsi în cadrul art. 1327 din c. civil nu e fondat, întrucât în speță nu se poate aplica dispozițiunile acestui text de lege și nici acelea ale art. 1328 sau 1329 cod. civil, pentru motivul că părțile au determinat prin convențiunea lor cum se va răspunde de evicțiune și cum se va proceda în cazul în care va găsi un plus sau un minus din întinderea vândută de circa 127 hectare la măsurătoarea moșiei.

Că acest lucru rezultă atât din art. 10 din actul de vânzare-cumpărare, cât și din convențiunea explicativă din 13 Februarie 1925;

Că dar, pentru aceste motive, cum și pentru acelea din sentința apelată, — pe cari Curtea le adoptă, apelul devine nefondat și urmează a fi respins ca atare.

Pentru aceste motive, Curtea respinge apelul, etc.

(ss) A. Bogdan, Al. Costin, I. A. Floareș.

TRIBUNALUL BĂLȚI S. 1.

Audiența dela 12 Decembrie 1929

Președenția d-lui L. CIOBANU, judecător

Mina zisă Mirlea Vulih cu Israil Vulih

Sentința No. 920

Divorț. Părăsirea domiciliului și injurii grave. Martor. Depoziție vagă. Contraprobă. Tardivitate. Nedovedirea acțiunei. Respingere.

Părăsirea domiciliului putând fi voluntară sau forțată și constituind un motiv de divorț numai în primul caz, este nefondată acțiunea de divorț a soției contra soțului care declară că a fost alungat de soție și voește să se întoarcă la domiciliu iar soția nu poate dovedi că el a părăsit de bună voe domiciliul.

Tribunalul,

Asupra acțiunei de divorț;

Având în vedere că acțiunea este introdusă de către Mina zisă Mirlea Vulih născută Gutnic din orașul Bălți str. General Schina No. 191, contra soțului său Izrail Vulih din orașul Bălți str. Cuza Vodă No. 7, invocându-se motive de părăsirea domiciliului și injurii grave,

Că în dovedirea acestor motive reclamanta a propus doi martori din cari a fost audiat unul (Gherș Loibman) renunțând la audierea celui alt,

Că martorul audiat a arătat că pârâtul soț a părăsit domiciliul conjugal însă n'a putut să precizeze în ce împrejurări și de cât timp a părăsit domiciliul conjugal,

Că pârâtul arată că n'a părăsit voluntar domiciliul conjugal, ci, fiind alungat de soție, s'a stabilit la părinții săi și dorește să revie la traiul comun cu soția sa, propunând totdeodată și martori pentru a dovedi că a fost alungat de soție.

Având în vedere că propunerea dovezii cu martori este tardivă de oarece probatoriile se administrează numai până la admiterea în principiu a acțiunii.

Având în vedere că deși legiuitorul a înțeles să limiteze strict cauzele determinante de divorț, totuși prin termenul general de „injurii grave“ prevăzute de art. 212 c. c. se înțeleg nenumărate și variate cazuri cari pun la încercare viața conjugală a soților făcând-o de nesuferit, între cari cazuri intră, evident, și părăsirea domiciliului conjugal de către unul din soți; că însă orice motiv de divorț trebuie să fie întemeiat în sensul de a fi adevărat, să nu fie incidental și nici datorit vinei celui alt soț.

Având în vedere că reclamanta invoacă motivul „părăsirea domiciliului și injurii grave“ însă nu arată în mod amănunțit ce anume fapte sunt considerate de ea ca injurii grave și nici martorul nu are nici o cunoștință despre vre-un alt fapt decât de acela că soțul a părăsit domiciliul.

Că părăsirea domiciliului poate fi voluntară sau forțată și să constituie un motiv de divorț numai în primul caz.

Având în vedere poziția martorului care arată că pârâtul a părăsit domiciliul însă această depoziție vagă nu precizează împrejurările și timpul și față de renunțarea reclamantei la audierea celui alt martor denotă că reclamanta nu poate dovedi împrejurările în cari soțul a părăsit domiciliul; astfel nu este dovedit că această părăsire a fost făcută în mod voluntar și că refuză revenirea la domiciliul conjugal; că față de declarația făcută de soț că a fost alungat și voeste să revină la domiciliul conjugal, rezultă neîndoios că reclamanta nu are nici un motiv legal de a cere despărțenia și cum acest eveniment legea nu l-a lăsat la capriciul sau facultatea unuia din soți, acțiunea urmează a fi privită ca nefundată urmând a fi respinsă ca atare.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Luca Ciobanu, judecător de ședință, Tribunalul respinge ca nefundată acțiunea, etc.

NOTA. — Căsătoria este o uniune între bărbat și femeie, este un act solemn în vederea conviețuirii împreună până la moarte; ea presupune o complectă armonie, ajutorul reciproc, creșterea și educația copiilor.

Această uniune, bazată pe morala socială, impune fiecărui din soți drepturi și datorii; o căsătorie nu poate exista, dacă sunt călcate principiile elementare cultivate de societate. Atunci, când aceste elemente au încetat să existe, căsătoria și-a pierdut baza morală și pentru a nu se ține încetușă doi oameni, cari nu se mai simt legați sufletește, pentru a nu-i provoca la conviețuire imorale și a face ca să nu corespundă căsătoria ideii fundamentale, legiuitorul a admis încetarea căsătoriei în mod formal-divorțul. Sunt state care nu recunosc divorțul; în Rusia Sovietică divorțul ca și căsătoria au devenit simple acte de înregistrări — și într'un caz și în altul se produc absurdități. Ceea ce ar corespunde situației normale ar fi ca admiterea divorțului să nu se faciliteze până într'atâta ca căsătoriile să fie considerate ca împreunări provizorii iar divorțul să fie întrevăzut cu anticipație. Legiuitorul

român a pornit dela ideea ca desfacerea căsătoriei să nu fie provocată de simplul capriciu al soților, divorțul să nu fie pronunțat decât atunci când au intervenit în căsnicie atâtea motive puternice și legale, că continuarea vieții conjugale ar deveni insuportabilă, și în acest scop a limitat strict prin art. 211 c. c. motivele de divorț.

Adulterul și munca silnică sunt motive peremptorii de divorț; ele odată constatate, instanței de judecată nu-i rămâne decât să admită acțiunea. Pedepsa corecțională, excese și cruzimi precum și insulte grave pot produce despărțenia însă instanța trebuie să se convingă de temeinicia și seriozitatea lor ca motive de divorț. Astfel legiuitorul a admis formal numai 5 cauze de divorț, cu toate acestea în sistemul jurisprudenței de astăzi cauzele de divorț sunt nelimitate, deoarece legea prevede anumite fapte precise, cari constituiesc într'adevăr cauzele determinante de divorț, iar insultele grave cuprind toate celelalte motive nedeterminate a căror aplicatiune o face jurisprudența după împrejurări“ (*Hamannin*, Tratat, Vol. I, p. 382; Pand. Rom. III, p. 16 din 1928).

Toată greutatea problemei constă în a desprinde din totalitatea împrejurărilor acele fapte, cari intră în categoria insultelor grave. Calificarea este mai largă de cât cea definită de codul penal — aci nu se poate mărgini numai la scrieri, gravuri, vorbe, expresii ocărtoare rostite în public de natură a atrage oprobriul public — aci intră fapte cari n'au nici o legătură cu opinia publică — și din contră — totul se reduce la modul cum reacționează personalitatea lăuntrică a celui vizat, la modul de apreciere a gravității faptelor de către instanțele judecătorești. Când s'a lăsat judecătorilor dreptul să aprecieze asupra gravității faptelor, prin aceasta, desigur, s'a avut în vedere nu concepția intimă a judecătorului relativ la căsătorie și divorț, ci relevarea abstractă a faptului cu privire la vârsta, sexul, caracterul obiceiurilor, gradul de cultură, moravurile și condiția socială a soților, împrejurările în care s'a produs faptul și depresiunea sufletească. Insultele grave au înțelesul lor propriu pentru fiecare individ aparte, ele trebuiesc cântărite dela caz la caz și gradate după vina pârâtului, după personalitatea reclamantului. Depinde de poziția socială, de creștere și educație, de cultură și finețea sufletului unuia din soți să se simtă jignit de cutare faptă a celui alt soț, în fine, după cum spune *Alexandresco*, ori ce acte sau vorbe de rând de natură a atinge onoarea, demnitatea, considerația sau reputația aceluia căruia sunt adresate.

Gradația o face și codul penal în aplicarea pedepselor.

Aplicând aceiași măsură față de toată lumea, Tribunalului s'ar transforma într'un birou de simplă înregistrare a divorțurilor. Intr'adevăr, și o simplă insultă poate fi considerată ca motiv de divorț, însă cum s'ar putea considera ca atare această insultă adusă unui soț care n'a trăit decât în mediul injurăturilor, n'a rostit însuși un cuvânt fără a-l însoți cu cuvinte sau gesturi scârboase. O injurie în public chiar adresată de un soț birjar, o bătaie zdravănă aplicată de un soț țigan, ceorovoielele între soți bețivi sau deprinși cu acestea, orice fapte cari nu ies din cadrul obișnuit și formează pentru soți mediul natural nu sunt motive de divorț. Beția obicinuită nu totdeauna constituie motiv de divorț. (*Alexandresco* în nota sa din *Jurisprudența Generală*, p. 812 din 924; *Alexandresco*, vol. II,

p. 15 și urm.). Și aci nu poate avea loc considerațiunea ca odată ce soțul a intentat acțiune, o viață fericită este exclusă; instanța trebuie să aprecieze, dacă asemenea insultă a avut într'adevăr înrăurire asupra fericirii căsniciei și dacă este exclusă ori ce revenire. Din contră o grosolanie adresată în public sau în patru ochi pentru alte persoane poate forma motiv temeinic de divorț.

Ideea divorțului nu este concepută numai în interesul soților ci mai mult al societății. O avalanșă de divorțuri n'ar întârzia să aducă ca consecință o degradare morală ca cea din Rusia Sovietică, unde moravurile s'au înapoiat la epoca primă a civilizației și în urma cărora sunt sacrificate femeile și copiii nevinoși. Nu trebuie scăpat din vedere că și la noi majoritatea divorțurilor sunt introduse de bărbați. Fericirea unuia nu poate fi bazată pe abandonarea intenționată a celuilalt soț, iar când baza societății este familia, nu pot fi încurajate nici căsătoriile ușuraticе, nici divorțurile neserioase. Apoi certurile și nemulțumirile sunt trecătoare, fericirile proiectate printr'o a doua căsătorie adesea ori sunt problematice; între soți ca și la toți oamenii după un sfat bun, după un timp oarecare, după împiedicarea primului acces de nervozitate, viața reintră în normal, sentimentele se liniștesc, se resemnează și rămân surprinși de faptul că au putut să tulbure acel acord conjugal ce a existat și există. Divorțul este o stare anormală și încurajarea lui nu poate produce societății decât un rău considerabil, destrămând familia. Omul se deosebește de dobitoac prin rațiune, suflet și putere de voință, iar justiția are un rol educativ în societate.

În Rusia țaristă divorțurile erau admisibile numai pentru adulter, impotența anterioară căsătoriei, degrațiunea civică și absența timp de 5 ani. Divorțurile cădeau în competența Consistorului Duhovnicesc și Sinodului, ale căror aprecieri erau foarte strâns legate de ideea religioasă creștină. Șerșenevici citează următorul caz: un soldat a introdus acțiune de divorț sub motiv că soția sa trăește într'o casă de toleranță și refuză reîntorcerea la domiciliul conjugal, depunând totdeodată și cărtulia respectivă; Consistoriul a găsit că certificatul invocat nu probează suficient imoralitatea soției și l'a invitat pe soț să propună martori asistenți.

Nu se poate spune că o femeie este mai nefericită într'o țară unde nu este admisibil divorțul sau într'o țară unde divorțul este îngreuiat excesiv, decât în țările unde el se produce prin simpla declarație a unuia din soți chiar fără știrea celuilalt și fără nici un motiv (Rusia Sovietică) sau unde admiterea divorțurilor are loc cu prea mare ușurință. Practica instanțelor competente în Basarabia sub domeniul rus nu cunoștea nici 100 divorțuri admise într'un an, iar din statistica judiciară (ed. Mîn. Just. 1929, p. 61) vedem că s'au admis definitiv divorțuri în Basarabia: în 1919—4365, în 1920—4776, în 1921—5151, în 1922—5465, în 1923—5165, în 1924—4965, iar în Vechiul Regat: în 1914—3710, în 1924—4411.

Tribunalul Bălți a înregistrat dela 1920 până la 1929—1698 divorțuri și n'am găsit nici zece cazuri pentru alte motive decât pentru „injurii grave” și majoritatea împričinașilor sunt din comune rurale.

Conform jurisprudenței constante în categoria insultelor grave intră: 1) părăsirea domiciliului — însă trebuie să fie voluntară și să nu poarte caracter vremelnic. În majoritatea cazurilor soțul își alungă soția sau o supune la cruzimi, ceea ce este identic cu a-

lungarea și apoi introduce acțiunea pentru părăsirea domiciliului conjugal.

Ca să fie motiv de divorț insulta trebuie să fie pornită dintr'un spirit de dușmănie permanentă și nu o simplă expresiune violentă, ori lovire incidentală sau neintenționată. Pot fi considerate ca insulte grave: refuzul bărbatului de a primi pe femei în domiciliul conjugal, precum și refuzul femeii de a intra în acest domiciliu chiar dacă are serviciu în altă localitate. (C. Ap. Buc. III, 12 din 926, *Jurisprudența Generală* p. 621 din 926).

Refuzul unui soț de a consuma căsătoria, absența bărbatului pot constitui motive de divorț după apreciere. (Trib. Paris, Pand. Rom., III, 16 din 928). Refuzul repetat și constant al datoriei conjugale, trebuie să fie voluntar și persistent, să nu fie trecător, nici datorit împrejurărilor particulare.

Refuzul de a primi în casă pe părinții celuilalt soț, afară numai dacă aceștia fac viața soților insuportabilă, în care caz se poate cere îndepărtarea sau divorțul. (*Alexandresco* în nota din *Jurisprudența Generală* p. 813 din 924; contra: *Alexandresco* în nota din *Jurisprudența Generală* p. 400 din 925).

De asemenea faptul de a comunica o boală venerică celuilalt soț, (Cas. fr. în *Jurisprudența Generală* p. 267 din 926 sau simpla tentativă de adulter. Când adulterul este provocat de rezistența soției nu este cauză de divorț, (Trib. Senei cu nota d-lui E. Petit, *Jurisprudența Generală* p. 449 din 926). Unele legislațiuni străine admit adulterul pentru bărbați. (P. R. III, 75 din 924, *Hamangiu*, adn. Cod. civ., vol I, articolul 212 §8).

Controlul vexator și abuziv al corespondenței femeii din partea bărbatului, deși în principiu bărbatul are acest drept conform art. 195 c. c. *Alexandresco*, în nota din *Jurisprudența Generală*, p. 812 din 924) constituie motive de divorț. De asemenea alcoolismul, beția repetată și notorie. Impotența și refuzul soțului de a se supune tratamentului. (C. Ap. Caen în *Jurisprudența Generală*, p. 1231 din 926), și plângerea neîntemeiată de adulter, acuzarea calomnioasă de crime și delictе. (*Hamangiu*, *Tratat*, vol. I, p. 386; *Alexandresco* în nota din *Jurisprudența Generală*, p. 811 din 924) sunt motive de divorț.

Alegațiuni neprobate de fiecare din soți că neconsunarea căsătoriei provine din cauza celuilalt soț, constituie o injurie gravă pentru fiecare din soți, Trib. de Bourg în *Jurisprudența Generală* p. 234 din 929).

Fapt ascuns viitoarei soții și făptuit înainte de căsătorie constituie motiv de divorț. (Cas. belg. cu nota d-lui I. Vermeulen, în *Jurisprudența Generală* p. 14 din 926).

Provocarea de avort fără consimțământul soțului, motiv de divorț. (Trib. Ilfov, *Jurisprudența Generală*, p. 876 din 927). De asemenea imputarea soției că n'a fost virgină. (Trib. Albi, cu nota red. în *Jurisprudența Generală*, p. 44 din 925).

Recunoașterea adulterului pe calea interogatorului nu poate fonda un mijloc de probațiune pentru că pe această cale s'ar obține divorțul prin consimțământ mutual în mod deghizat, totuși mărturisirea spontană a soțului în afară de instanță în fața martorilor poate fi luată în considerație după aprecierea seriozității. (Cas. 158 din 928, *Jurisprudența Generală*, p. 1003 din 928; Cas. 28 din 926, *Jurisprudența Generală*, p. 267 din 1926).

Corespondența afectuoasă între soți după intentarea acțiunii în divorț nu constituie dovada împăcării. (Cas. II, 181 din 928, *Jurisprudența Generală*, p. 1102 din 928).

După împăcare o nouă acțiune de divorț poate să cuprindă alte fapte intervenite posterior chiar identice sau anterioare, însă să fi fost cunoscute la data primei acțiuni. (Cas. 54 din 924, *Jurisprudența Generală*, p. 718 din 924).

Respingerea unei acțiuni în lipsă nu constituie autoritatea lucrului judecat și este admisibilă o nouă acțiune bazată pe aceleași motive și înainte de comunicarea primei. (Cas. 364 din 926, *Jurisprudența Generală*, p. 146 din 927, cu nota D. Pasalega în Pand. Rom. I. 102 din 927; P. Rom. III. 130 din 927).

Este admisibil apelul contra unei sentințe date în lipsă pentru a dovedi cu martori că după intentarea acțiunii a intervenit o reconciliere. (C. Ap. Buc., S. III, Dec. 7 din 927, *Jurisprudența Generală*, p. 427 din 927; Trib. Fălțiceni, jurn. 178 din 927, în *Jurisprudența Generală*, p. 428 din 927; Trib. R.-Sărat, *Jurisprudența Generală*, p. 527 din 927).

Nașterea unui copil legitim în cursul divorțului nu implică de drept prezumția de împăcare a soților. (Trib. Iași 85 din 927, *Jurisprudența Generală*, p. 877 din 927).

Apropierea accidentală a soților nu prezumă împăcarea. (Trib. Nizza, în *Jurisprudența Generală*, p. 45 din 925 cu nota red.).

Recunoașterea în acțiunea de divorț nu este o probă în afară dacă nu coroborează cu alte elemente și fapte. (*Alexandresco* în nota din *Jurisprudența Generală*, p. 43 din 925).

Art. 224 c. c. privește numai pe reclamant iar pârâțul poate administra probele în orice stadiu al procesului. Trib. Fălciu cu nota d-lui G. Sescioreanu, Pand. Rom. II. p. 53 din 924; Trib. Fălțiceni, Journ. 10500 din 928, *Jurisprudența Generală*, p. 170 din 929).

Când soțul nu se prezintă conf. art. 221 c. c. în fața președintelui Tribunalului pentru a i se da consiliul — urmează a fi constatată dezistarea dela acțiune; soțul poate intenta o nouă acțiune pentru aceleași motive.

Dacă Președintele a respins acțiunea comițând o eroare, reclamantul nu are calea apelului conform art. 244 c. c. ci calea recursului potrivit art. 27 L. C. Cas. (C. Ap. Iași, Dec. 5 din 929, în Pand. Rom. III. 86 din 929, Dreptul No. 28 din 929; C. Ap. Buc., Dec. 5 din 929, în *Jurisprudența Generală*, p. 975 din 929).

Același lucru și în cazul când refuză să trimită acțiunea în fața Trib. (C. Ap. Constanța, în *Jurisprudența Generală*, p. 560 din 925).

Conform art. 241 c. c. Tribunalul are facultatea să amâne pronunțarea divorțului dând soților un an de încercare. Conform art. 242 c. c., după acest an, Tribunalul nu mai cercetează motivele și părțile sunt citate numai pentru a asculta sentința de admiterea divorțului. Trib. Fălțiceni 2 din 929, în *Jurisprudența Generală*, p. 714 din 929).

După o părere conexarea se poate face în orice stadiu s'ar afla acțiunile; după altă părere, numai când ambele acțiuni se află în fața președintelui până la admiterea în principiu a uneia. (Trib. Tecuci 62 din 924, *Jurisprudența Generală*, p. 531 din 925).

Conexarea este inadmisibilă când o acțiune de divorț se află în fața Curței de Apel și alta la Tribunal, deoarece art. 110 pr. civ. cere ca instanțele să fie de același grad. (C. Ap. Buc. în *Jurisprudența Generală*, p. 653 din 929).

Judecătorii nu sunt obligați să suspende cursul procesului în asemenea caz dar se recomandă pentru o bună administrare. (Cas. 93 din 927, *Jurisprudența Generală* 321 din 928).

În materie de divorț apelul este subordonat legii accelerării. (Cas. II, 309 din 927, *Jurisprudența Generală* p. 299 din 928; C. Ap. Cernăuți, în *Jurisprudența Generală*, p. 203 din 928).

Opoziția în materie de divorț este desființată prin L. accel. (C. Ap. Constanța, în Pand. Rom. II, 214 din 928 cu nota d-lui R. Benișache; C. Ap. Craiova în *Curierul Judiciar*, p. 426 din 928; Cas. 107 din 929, Cuvântul Dreptății, p. 71 din 929).

Termenul de recurs prevăzut de art. 245 c. c. n'a fost modificat nici prin L. Curței Cas. nici prin legea accel. (Cas. 110 din 926, *Jurisprudența Generală*, p. 942 din 926).

Excepțiunile de incompetență *rationae personae vel loci* trebuiesc să fie propuse în *limine litis*, adică înainte de orice apărare în fond, materia divorțului neavând pentru aceasta dispozițiuni speciale. Discuția fondului se începe cu expunerea de motive. (Trib. Ilfov 271 din 927, *Jurisprudența Generală*, p. 499 din 928; Trib. Romanați 7 din 928, *Jurisprudența Generală*, p. 500 din 928; Trib. Iași, Jurnal 12292 din 923, *Jurisprudența Generală*, p. 238 din 924; *Plustara*, Cours dr. c. p. 327; *Alexandresco*, Vol. I, p. 160; *Cantacuzino*, elemente, p. 699. Ele pot fi ridicate din oficiu. Trib. Caliacra, *Jurisprudența Generală*, p. 843 din 924) și pot fi ridicate prima dată în apel (Cas. 460 din 925, *Jurisprudența Generală*, 181 din 926).

Anul de încercare nu se poate acorda prima oară în apel. Contra acordării anului nu există apel, nici opoziție, cum nu există opoziție și în contra sentinței asupra fondului. (Cas. 422 din 923 cu nota de D. *Alexandresco*, în *Jurisprudența Generală*, p. 177 și 495 din 924; C. Ap. Constanța, în *Jurisprudența Generală*, p. 906 din 928; *Hamangiu*, Tratat, Vol. I, p. 402; *Alexandresco*, Vol. II, p. 38; Cas. în *Jurisprudența Generală*, p. 813 din 924; Contra C. Apel Buc. *Jurisprudența Generală*, p. 750 din 927).

Sentința de admitere în principiu este supusă apelului *Hamangiu*, Tratat, Vol. I, p. 399 urm.; Trib. Iași, în *Jurisprudența Generală*, p. 1230 din 926, p. 685 din 927, P. R. III. 39 din 927).

Gererea reconvențională a soției ca să respingă acțiunea soțului și să admită acțiunea în favoarea sa constituie o acțiune nouă și nu un mijloc de apărare. (C. Ap. Buc. 40 din 925, *Jurisprudența Generală*, p. 113 din 926. Femeia minoră și emancipată poate cere divorțul. (*Alexandresco*, în *Jurisprudența Generală*, p. 209 din 927).

Hotărârea de admiterea în principiu este supusă apelului numai odată cu fondul. (Cas. II. Pand. Rom. III, p. 93 din 928, Pand. Săpt., p. 542 din 928; Cas. II, Dec. 3355 din 927, în Pand. Rom. III, 60 din 928; Cas. II, Dec. 434 din 922, în Pand. Rom. III, 2 din 924).

Chestiuni privitoare la vicii de procedură nu se pot ridica pe calea acțiunii în anularea hotărârei de divorț. (Trib. R.-Sărat, cu nota d-lui C. Zotta, în *Jurisprudența Generală*, p. 622 din 927).

În timpul divorțului autorizația maritală se dă de Președintele Tribunalului pe cale de ordonanță prezidențială. (Judec. Oc. București, *Jurisprudența Generală*, p. 1227 din 927).

Nearătarea amănunțită în acțiune a motivelor de divorț, nu este sancționată cu nulitatea. (Cas. II, 339 din 925, *Jurisprudența Generală*, p. 1102 din 925); o asemenea acțiune poate însă să fie respinsă ca neregulată introdusă, dacă instanța constată că nu sunt respectate cerințele art. 218 c. c. (Cas. II, 378 din 925, în *Jurisprudența Generală* 1134 din 925). *Excepțiunea*

bazată pe art. 248 c. c. nu este de ordine publică și neregularitatea trebuie invocată de pârât. (Cas. II, 473 din 925, *Jurisprudența Generală*, p. 1194 din 925).

Țimbrele pentru citații pot fi plătite și după termenul prevăzut de legea accel. dacă martorii sunt aduși fără citație. (C. Ap. Buc., Jurnal 5412 din 926, Pand. Rom. III, 4 din 1927).

Soțul în favoarea căruia s'a pronunțat divorțul poate, pe lângă pensia alimentară, să ceară daune după dreptul comun. (Cas. fr. cu nota d-lui A. Vallimarescu în Pand. Rom., III, p. 127 din 927).

Potrivit art. 283 c. c. ambii părinții sunt obligați să contribuie la educația și întreținerea copiilor după nevoile copiilor și în proporție cu averea fiecăruia din soți independent de faptul că au fost încredințați unuia din ei. (Cas. I, 2285 din 928, în *Jurisprudența Generală*, p. 425 din 929; Cas. I, 527 din 929, în *Jurisprudența Generală*, p. 622 din 929).

În timpul divorțului ținerea provizorie a copiilor o are de drept bărbatul, însă Tribunalul, conform art. 249 c. c., poate hotărî să fie încredințați mamei și pe calea ordonanței prezidențiale. (Trib. Ilfov, în *Jurisprudența Generală*, p. 234 din 929; Trib. R.-Sărut, în *Jurisprudența Generală* 625 din 928; Cas. III, 1016 din 928, *Jurisprudența Generală*, p. 295 din 929).

Când prin acțiunea de divorț nu s'a menționat că sunt copii și soțul pârât are avere, minorii pot valorifica drepturile lor pe calea dreptului comun (Trib. Bălți, în *Jurisprudența Generală*, p. 295 din 929).

Încredințarea copiilor, conform art. 249 și 282 c. c., este iăsată la aprecierea instanței și are caracterul de definitivitate și irevocabilitate. (Cas. II, 192 în *Jurisprudența Generală*, p. 910 din 924).

Se poate însă reveni dacă au intervenit împrejurări noi. (Trib. Argeș, 136 din 926, *Jurisprudența Generală*, p. 456 din 926).

În chestiunea pensiei alimentare: *Hamangiu*, Tratat Vol. I, p. 422; Trib. Fălțiceni cu nota d-lui G. Iuliu, în Pand. Rom. III, 33 din 927; Cas. 192 din 924, în *Jurisprudența Generală*, p. 946 din 924; *Alexandrescu* în nota din *Jurisprudența Generală*, p. 947 din 924.

Încredințarea copiilor mamei nu-i dă acesteia dreptul de a-i reprezenta în Justiție, acest drept îl are tatăl. (Trib. Iași, 382 din 927, *Jurisprudența Generală*, p. 684 din 927).

În chestiunea treimeii acordate copiilor: *Alexandrescu*, Vol. II, p. *Hamangiu*, Tratat, Vol. I, p. 410 urm.; *Cantacuzino*, Elemente dr. c. comp.; Cas. 3342/926, în *Jurisprudența Generală*, p. 1070 din 926; Trib. Iași cu nota d-lui A. Cerban, Pand. Rom. II, p. 49 din 928; Cas. I, Pand. Rom. III, 49 din 929; Trib. Soroca, 368 din 926, în *Jurisprudența Generală*, p. 879 din 926 și 367 din 926, în *Jurisprudența Generală* 909 din 926; Cas. I, *Jurisprudența Generală*, p. 334 din 925; Trib. Dolj cu notele d-lui D. Pasalegă și G. Iuliu, în Pand. Rom. II, 181 din 927; Cas. I, cu nota d-lui I. Stambulescu, Pand. Rom. I, 65 din 927; Cas. I, 3852 din 926, în *Jurisprudența Generală*, p. 527 din 927; Trib. Iași 305 din 927, *Jurisprudența Generală*, p. 971 din 927.

Pentru copiii adoptivi: Cas. II, Pand. Rom. III, 122 din 928; Cas. I, 3342 din 926 cu o importantă notă a d-lui Tr. *Alexandrescu* în Pand. Rom. I, 33 din 927 și I, 225 din 927. Soțul căruia i s'a încredințat copiii poate renunța la acest efect al sentinței. (Cas. I, 448 din 924, în *Jurisprudența Generală*, p. 113 din 925). Copii concepuți înainte de transcrierea hotărârii se bucură de prezumția de legitimitate. (Trib. Ruffec. cu nota red. în *Jurisprudența Generală*, p. 1196 din 925).

După cât a transpirat în presă proiectul legii noi de organizare judecătorească investeste judecătorii de ocol cu competența în materie de divorț. Evident că această măsură nu poate fi explicată decât ca o concesiune făcută de legiuitor spiritului timpului; ea denotă că legiuitorul a pătruns adânc în actualitatea moravurilor și a recunoscut că cauzele determinante de divorț, prin elasticitatea lor, sunt de fapt nelimitate, le stă la îndemână tuturor și formează un număr prea mare de procese; distanța până la Tribunal și taxele mari, de cari o bună parte scapă grație certificatelor de paupertate întrebuițate aproape exclusiv la divorțuri, nu formează predici contra divorțurilor cari, pentru a fi cercetate, fără a aglomera Tribunalele, se intenționează a fi trecute pe seama judecătorilor; a înlesni judecata însă nu înseamnă a înlesni și admisibilitatea ei.

Ori cum, trebuie recunoscută însă că principala cauză a divorțurilor constă în demoralizare, și scandalurile de familie nu mai impresionează pe nimeni de aceea se înregistrează ca un fenomen natural.

L. CIOBANU

Judecător la Tribunalul Bălți

CURTEA DE APEL DIN CONSTANȚA

Audiența din 28 Februarie 1930

Președinția D-lui AL. ANASTASIU, Președite

Olimpia Duma cu Ministerul Instrucțiunii

Deciziune Civilă No. 34

Contencios administrativ. Profesoară. Suspendare prin ordin ministerial. Acțiune. Revocarea suspendării. Condamnare numai la cheltueli de judecată.

Când în urma intentării unei acțiuni în contencios pentru atacarea unui act administrativ de autoritate ca ilegal, autoritatea revocă actul, deși acțiunea urmează să fie respinsă ca fără interes, totuși acea autoritate trebuie condamnată către partea adversă la cheltueli ocazionate de proces.

Curtea,

Asupra acțiunii intentate prin petiția înreg. la No. 7200 din 31 Octombrie 1929 de către Olimpia Gh. Duma, profesoară cu autorizația soțului său, pe temeiul legii Contenciosului Administrativ din Decembrie 1925, cerând să se constate ilegalitatea ordinului Ministerului Instrucțiunii publice cu No. 141.518 din 929 de care a luat cunoștință prin adresa No. 204 din 18 Octombrie 1929, a Direcției Școalei Normale din Constanța, și prin care ordin reclamanta a fost scoasă din ștatele de plata salariului.

Că, în urma intentării acestui proces, și după câteva amânări reprezentantul Ministerului a arătat în ședința dela 15 Ianuarie 1930 că Ministerul, revenind asupra sus menționatului ordin, a revocat măsura luată contra reclamantei Olimpia Duma și în consecință a cerut să se închidă acest dosar, iar reclamanta a cerut amânarea pentru ca Ministerul să-i achite salariul pe tot timpul dela data suspendării.

Că, astăzi, reprezentantul Ministerului declară același lucru cerând închiderea dsoarului, iar reclamanta Olimpia Duma declară că față cu revenirea Ministerului, și revocarea actului pretins ilegal, dânsa nu-și mai poate susține acțiunea, care a devenit astfel fără interes, însă cere cheltueli de judecată, pe care i le-a ocazionat Ministerul prin faptul că a trebuit să intenteze acțiunea de față, făcând cheltueli de tim-

bru și onorar de avocat, cheltueli pe care le fixează la cifra de zece mii lei.

Având în vedere că după art. 6 și 7 din legea Contenciosului administrativ din 1925, Curtea de apel când judecă în asemenea materie este chemată să examineze și să statuie asupra ilegalității unui act administrativ de autoritate, ordonând desființarea actului în cazul când îl găsește ilegal sau obligând autoritatea administrativă să satisfacă cererea; rezultă de aci că dacă actul a fost desființat de însăși autoritatea care l-a ordonat, restabilindu-se astfel starea de fapt de mai înainte, plângerea părții la Contenciosul administrativ rămâne fără obiect și urmează să fie respinsă ca fără interes, întrucât actul pretins arbitrar a dispărut și vătămarea a încetat.

Considerând însă că nu este mai puțin adevărat că prin faptul Ministerului, care a luat o dispozițiune asupra căreia în urmă a revenit, reclamanta a fost nevoită a intenta procesul de față, spre a nu lăsa să treacă termenul înăuntrul căruia trebuia să introducă acțiunea în Contencios și că abia numai după intentarea acțiunii de față, Ministerul a revenit și a satisfăcut cererea numitei reclamante, așa că prin modul cum s'a comportat Ministerul în cazul de față, a ocazionat reclamantei cheltueli pentru intentarea acțiunii, constând în timbre și onorar de avocat și deci este drept a fi desdăunată pentru aceste cheltueli de către Minister, cu toate că acțiunea urmează să fie respinsă ca fără interes, de oarece dacă acțiunea ar fi fost neîntemeiată în fond, Ministerul trebuia să invedereze acest lucru și să ceară respingerea ei ca atare, în care caz reclamanta desigur că nu ar mai fi putut susține că cheltuelile i-au fost prinuite de Minister.

Că, din contră, prin faptul că Ministerul a revenit asupra dispozițiunii sale anterioare, pe baza căreia reclamanta fusese scoasă din ștatele de plata salariului, dânsul recunoaște că acel ordin a fost ilegal și deci intentarea acțiunii în contencios a fost necesară și oportună, căci a determinat Ministerul să reintre în legalitate.

Că, Curtea ținând seamă de cheltuelile făcute de reclamanta Olimpia Duma cu angajarea avocaților care să intenteze și să susțină acțiunea de față, precum și timbrele necesare acțiunii, și apreciind, fixează aceste cheltueli la suma de opt mii lei, pe temeiul disp. art. 140 și 146 proc. civilă.

Pentru aceste motive, redactate de d-l Consilier Remus C. Benișache, Curtea respinge ca fără interes acțiunea etc. și obligă pe părât la 8000 (opt mii) lei cheltueli de judecată.

(ss) Al. Anastasiu, Gh. I. Dimitriu, Const. Nacian, R. Benișache, Ath. Dumitrescu.

RECENZIE

VOCABULAIRE JURIDIQUE. fasc. I, ed. Les Presses Universitaires de France 1930. Preț 25 fres.

Abia citisem desideratele unui distins scriitor juridic care, prin această revistă, arăta necesitatea unui dicționar și a unui repertoriu juridic românesc și aflăm că în Franța s'a pășit la realizări în această privință. Este vorba de *Vocabulaire juridique* întocmit de peste 100 profesori, magistrați și jurisconsulți, sub direcțiunea cunoscutului profesor Henri Capitant.

Lucrări similare sau corespunzătoare, sunt prea rare. Cităm, dintre cele mai recente: *Index des termes juridiques et économiques contenus dans le Recueil des jugements de l'échiquier de Normandie au XIII siècle* a d-lui Genestal.

Răspunzând unei lipse aflate în situația juridică franceză, cu scopul de a ajuta Vocabularului juridic comparat și pe care și l-a propus să-l lucreze Academia Internațională de drept comparat, această lucrare cuprinde alfabetice cuvintele proprii limbajului juridic, cu definițiile lor. În acest mod se dă posibilitatea juriștilor să găsească în câteva cuvinte, definițiunile și sensurile atâtor expresiuni proprii ce întrebuintează, iar marelui public, să pătrundă în acest limbaj sacru, pe care îl aude fără să-l înțeleagă.

Lucrarea nu se referă la instituții de drept, ci numai la cuvinte și definițiuni. Fiecare cuvânt este arătat cu etimologia sa și apoi, diferitele accepțiuni pe cari poate să le aibă, cu trimiteri la textul corespunzător din lege. Pe lângă cuvinte și în aceiaș ordine alfabetică, sunt și expresiile latine mai obișnuite în limbajul juridic, precum: ab intestat, ab irato, ad litem, ad nutum, etc...

Această primă fascicolă apărută, formată din 80 pagini, cuprinzând circa 240 cuvinte cu multiplele lor sensuri, se referă numai la acelea ce încep cu litera A.

Utilitatea unei asemenea lucrări este netăgăduită, iar calitatea și numele autorilor, constituie o garanție pentru autoritatea ce o vor dobândi definițiunile emise. Ea va putea fi utilizată cu mult folos în țara noastră unde mai tot sistemul legislativ și terminologia sunt franceze, și își va avea locul de cinste pe biroul oricărui jurist.

RADU DIMIU
Magistrat

A apărut: în Editura „Curierul Judiciar” **LEGEA ASUPRA CONCORDATULUI PREVENTIV**, comentată și adnotată de d-l Stelian Ionescu, Dr. în drept, Jude. Trib. Ilfov, cu doctrina și jurispr. română și streină precum și expunerea de motive, Debaterile parlamentare și Rapoartele dela Cameră și Senat.

Prețul Lei 180

A apărut: în Editura *Curierului Judiciar*, **DREPT PENAL partea specială**, vol. I, partea I, cuprinzând noțiuni generale și infracțiuni contra siguranței exterioare a statului (art. 66—75 cod penal), de Vintilă Dongoroz.

Prețul 180 lei.

— **CONTRACTUL DE TRANSPORT**, în 3 mari volume, de avocatul E. Christoforeanu, Profesor la Academia de Inalte studii comerciale. Prețul 780 lei.

— **PROCEDURA PENALĂ**, după ultimă doctrină și jurisprudență, având anexe: Regulamentul de Ad-ție publică pentru funcționarea Curților cu jurați, Formular de chestiunile la jurați asupra complicității, Tablou sinoptic de ședință a Curții cu jurați, Legea p. permanentizarea camerei de punere sub acuzare din București, însoțită și de un **INDICE** alfabetic care înlesnește cercetările, de N. Jac Constantinescu, Președinte la Curtea de Apel București. Prețul 150 lei.

— **ACȚIUNILE PRIVILEGIATE în Societățile anonime**. Studiu de Drept Comparat, de D. Găleşescu-Pyk, Profesor de Drept Comparat și Maritim la Facultatea din Cernăuți, Avocat.

Prețul 240 Lei.

A apărut:

— **RECUZAREA**, Procedura recuzării și Abținerea judecătorului. Studiu de Procedură civilă comparată, de Dimitrie I. Cotrutz, Jude-Președinte, Galați. Prețul 80 lei.